

Miljøgodkendelse

21.03.2014

Triova ApS

Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle

CVR-nr. 25649931

Miljøgodkendelse til udvidelse af eksisterende fjerkræproduktion på Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle, CVR-nr. 25649931

Triova ApS, Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle ansøger om en § 12 godkendelse i forbindelse med udvidelse af fjerkræproduktionen. I den forbindelse udvides dyreholdet fra ca. 248 dyreenheder (DE) til 456,7 dyreenheder.

Den ansøgte (udvidede) produktion vil ske i eksisterende stalde, idet der sker en omlægning af produktionspraksis.

Der er ingen markdrift på ejendommen, og der er indgået aftale om, at al husdyrgødningen afsættes til tysk handelsfirma.

På baggrund af nedenstående materiale og de heraf afledte vilkår meddeler Næstved Kommune hermed godkendelse til konsumægproduktionen Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle i henhold til § 12 Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 4.12.2009 med senere ændringer.

- ansøgningen om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk (nr. 42422) og supplerende oplysninger til denne,
- den miljøtekniske beskrivelse og vurdering af drift og anlæg (bilag 1)

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	3700030607
Matrikelnummer	1t Tybjerg By, Tybjerg
CVR	25649931
CHR	16847
Ejendommens hovedejer	Glen Nielsen, Råsøvej 23, 4160 Herlufmagle
Husdyrbrugets ejer	Triova ApS
Kontaktperson	Glen Nielsen, tlf. 5764 2147

Indledning

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Næstved Kommune med bistand fra konsulentfirmaet Grontmij ApS og AGLAJA vurderet det ansøgte projekts mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne. Vurderingen er foretaget i henhold § 19 - § 26 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 4.12.2009 med senere ændringer.

Vurderingen fremgår af bilag 1 og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget på Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

Grundlaget for vurderingerne og de stillede vilkår er:

- Ansøgning om miljøgodkendelse nr. 42422, indkommet den 9.7.12. Den er siden blevet ændret og tilpasset. Den endelige version, version 7 forelå den 18. november 2013 og danner grundlag for godkendelsen.
- Supplerende oplysninger fra løbende korrespondance ved mail og breve mellem ansøgers konsulent hos Videncentret for Landbrug, Fjerkræ og miljøsagsbehandler i Miljø & Natur, Næstved Kommune.
 - Brev fra den 13.6.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
 - Brev fra den 14.8.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger

Resume

Bedriften ønsker at udvide sin nuværende produktion af æglæggende høns. Der er i dag en produktion af konsumæg og opdræt af hønniker, svarende til i alt 247,7 dyreenheder. Produktionen af 68.540 hønniker (48,93 DE), er uændret i ansøgt drift, mens produktionen af æglæggende høns ønskes udvidet fra 33.000 til 67.680 årshøns (407,74 DE). Heraf har de 27.260 årshøns (164,2 DE) adgang til hønsegård og bliver dermed fritgående. I alt produceres der 456,7 DE i ansøgt drift.

Den ansøgte (udvidede) produktion vil ske i eksisterende stalde, idet der sker en omlægning af produktionspraksis. Der indsættes etageanlæg i de tre stalde til æglæggende høns, hvorved det effektive gulvareal udvides, og der bliver plads til flere høns. Der etableres hønsegård på 117.000 m² indhegnet med hønsestak i 1,8 m højde. Hønsegården ligger øst og nord for ejendommens bygningsmasse.

Ammoniakemissionen fra anlæggene (stald og lager) er beregnet til 7.765 kg N /år. Dette er en reduktion på 5.482 kg N/år i forhold til nudriften. Næstved kommune har vurderet at ammoniakemission fra stalde og lagre maksimalt må være 8.773 kg NH₃-N/år i forhold til opfyldelse af kravet om anvendelse af den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

Der er ikke tilknyttet udbringningsarealer til bedriften, da disse er bortforpagtet og den samlede gødningsmængde fra produktionen på Råsøvej 6 afsættes til tysk handelsfirma. Der vil blive etableret en fold til fritgående høns og derfor er der foretaget beregninger af udvaskning af nitrat til overfladevand samt vurdering af fosforoverskud på dette areal.

Naboorientering og partshøring

I henhold til § 55 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 4.12.2009 med senere ændringer skal kommunen foretage en offentlig annoncering af modtagelse af en § 12, stk. 2 ansøgning. Annonceringen fandt sted i Næstved Bladet den 26.3.2013. I den forbindelse modtog kommunen ingen kommentar eller bemærkninger.

I et brev af den 31.1.2014 blev naboer til Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle orienteret om, at udkast til afgørelse forelå, og at de havde 6 uger til at kommentere det, som part i sagen. Naboer er i denne forstand alle beboelser beliggende indenfor konsekvensområdet på 699 m fra de eksisterende stalde. Endvidere blev ejer af Petershøjvej 16, 4160 orienteret om

udkastet, da han havde anmodet om at se udkastet i forbindelse med offentliggørelse af ansøgningen.

I høringsperioden modtog kommunen et høringssvar fra ejeren af Petershøjvej 16, 4160 Herlufmagle. Høringssvaret gav ikke anledning til at vi har foretaget ændringer i miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelsens gyldighed og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold og staldanlæg. Godkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel anmeldelse, tilladelse, godkendelse og/eller dispensation efter anden lovgivning, f.eks. Museumsloven, Naturbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven, Vandløbsloven og byggelovgivningen.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 4.12.2009 med senere ændringer. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Godkendelsen gives på følgende vilkår

Vilkår for driften af anlæggene og husdyrproduktionen

Generelle vilkår

1. Den maksimalt tilladte produktion omfatter 68.540 hønniker samt 67.680 skrabe høns (årshøns) hvoraf 27.260 er fritgående med adgang til hønsegård. I alt en produktion svarende til 456,7 DE.
Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.6.2013 med senere ændringer.
2. Ejendommen/produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen version 7, fra den 18. november 2013 samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering (bilag 1 og 2) med tilhørende vilkår.
3. Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.
4. Renoveringen af staldene og etablering af hønsegård skal være påbegyndt senest 2 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 21.3.2016.
5. Ejendommen skal være oppe på fuld husdyrproduktion senest 3 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 21.3.2017.
6. Godkendelsen bortfalder for de dele af byggeriet/anlæggene og dyreholdet der ikke er renoveret/indsat indenfor ovenstående tidsfrister.

Indretning af staldanlæg

7. Staldene og hønsegården skal indrettes som angivet i ansøgningen.
8. De tre æglæggestalde (hus 1, 2 og 3) skal indrettes med etagesystem og gødningsbånd.
9. Gødningsbånd i hus 1, 2 og 3 skal tømmes ved at starte gødningsbåndet minimum tre gange ugentligt i hvert hus med et interval på 2 dage. Dokumentation herfor skal foreligge jf. vilkår 53.
10. Etagesystem, gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

Udegående høns

11. Der skal etableres en hønsegård til 27.260 høns.
12. Hønsegården skal placeres som angivet i bilag 2.1 og indhegnes med hønset af 1,8 m højde.
13. Der må ikke fodres udendørs i hønsegården.

14. I hønsegården skal hele arealet til stadighed være etableret med græs eller lignende afgrøde der kan udnytte de næringsstoffer der afsættes på arealet.

Foder

15. Foderet skal tilsættes fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i fodret.

16. Der skal i alle produktioner anvendes fasefodring således, at foderets indhold af næringsstoffer er tilpasset dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser.

17. *Drift i forhold til fodring:*

- Indholdet af råprotein i foder til æglæggende høns (konventionel produktion i gulv og etagesystemer) må i gennemsnit over tre år maksimalt være 152 gram pr. kg foder (eventuelt 134 gram/10 MJOE). Såfremt der dokumenteres lavere foderforbrug end angivet i Normtal 2009, kan der accepteres tilsvarende højere indhold af råprotein i foderet.
- Der gives mulighed for at anvende følgende vilkårligning, idet det bemærkes, at ligningen udtrykker: N ab dyr med egne tal / N ab dyr reference, hvor både ligning og reference er fra normtal 2009.

Korrektionsfaktor vedrørende råprotein i æglægningsfoderet må maks. være **0,80 (skrabehøns) og 0,79 (frilandshøns)** beregnet efter følgende vilkårligninger:

Skrabeægsproduktion

$((\text{Kg foder pr. årshøne} \times \text{proteinprocent i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst} \times 2,88))/86,8.$

Frilandsægproduktion

$((\text{Kg foder pr. årshøne} \times \text{proteinprocent i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst} \times 2,88))/88,0.$

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel 9. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Skrabehøns	Frilandshøns
Kg æg pr. årshøne	19,1	19,1
Tilvækst, kg pr. årshøne	0,5	0,5
Kg foder pr. årshøne	43	43
Protein % i foder	15,3	15,3

Tabel 9. Forudsætninger for fodring.

18. Egenkontrol i forhold til fodring:

- Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer indhold af råprotein i de enkelte foderblandinger.
- Ved hvert hold høns' afslutning skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein i holdets samlede foderration. Beregningen skal opbevares i logbogen.
- Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein kan ske på basis af det faktisk registrerede forbrug af de enkelte blandinger, eller på basis af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- Der skal som minimum være en blandeforskrift/deklaration for hver foderfase, der har været anvendt.
- Anvendes foderkorrektion som virkemiddel til at opnå et bestemt niveau for ammoniakreduktion, skal der endvidere føres produktionskontrol med oplysninger om kg foder pr. årshøne, kg æg pr. årshøne og kg tilvækst pr. årshøne.
- Logbogens oplysninger i form af blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnitlig indhold af g råprotein pr. kg foder etc. skal opbevares i min. fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
- Der skal i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab for det enkelte planår beregnes korrektionsfaktor for råprotein ud fra vilkårligningen, jf. vilkår 17.
- Det faktiske foderforbrug skal registreres og anvendes i vilkårligningen
- Kg tilvækst kan være den aktuelle tilvækst (vægt ved udsætning – vægt ved indsætning) eller man kan anvende normtallene for tilvækst.

Energi- og vandforbrug

19. Bedriftens forbrug af energi og diesel skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

20. Forbruget af vand skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

21. Ventilationen i alle stalde skal være computerstyret, med alarm i tilfælde af driftsforstyrrelser. Alarmen skal meddeles elektronisk til driftsherren.

BAT

Vand og Energi

22. Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, således at alarm går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddeles elektronisk til driftsherren.

23. Der skal på udendørsbelysning være bevægelsessensorer.

Håndtering af gødning og gødningsopbevaringsanlæg

24. Porte og døre i gødningshuset skal så vidt muligt holdes lukkede.
25. Gødning/dybstrøelse fra den samlede produktion skal afsættes direkte til handelsfirma og må ikke opbevares i markstak.
26. Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger skriftlig aftale om afsætning af hele husdyrbrugets gødningsproduktion til et handelsfirma, biogasanlæg eller godkendt areal.
27. Der skal foreligge 5-årig skriftlig kontrakt med eksportfirma om afsætning/afhentning af ejendommens samlede gødningsproduktion, svarende til 100 % af gødningsproduktionen afsat i staldene.
28. Håndteringen af gødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.
29. Der skal etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter at læsning af gødning er afsluttet, de dage hvor der læsses gødning.
30. Der skal etableres befæstet areal under hele gødningsbåndets udstrækning. Eventuelt spild skal opsamles min. 1 gang ugentligt og tilføres gødningslageret.

Lugt

31. Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
32. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.
33. Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningen.

Støj

34. Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45

Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A).

Hvis vi vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentation skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførelsen aftales med tilsynsmyndigheden.

35. Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
36. Defekte og støjende anlæg, pumper, kompressorer og lignende skal straks udbedres eller udskiftes.
37. Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

Støv

38. Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Lys

39. Belysning i staldene skal være med lysdæmpning og lysstyring.
40. Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.
41. Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

Kemikalier

42. Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag, uden afløb, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

Affald

43. Affald skal jævnligt bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
44. Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
45. Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret skilt på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

Skadedyr

46. For at undgå at der opstår fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
47. Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

Husdyrbrugets ophør

48. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmese. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

Driftsforstyrrelser og uheld

49. Ejendommen skal udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med at godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal hele tiden holdes ajour og være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.
50. Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
51. Den endelige beredskabsplan inkl. kortbilag skal fremsendes i kopi til kommunen, senest 3 måneder efter at godkendelsen er taget i brug.

Arealer

52. Foldarealerne må kun tilføres den husdyrgødning, som afsættes af hønsene i folden. Der må i øvrigt ikke tilføres andre organiske gødningstyper.

Egenkontrol

53. Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- Kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning minimum 3 år tilbage.
- Skriftlig afsætningsaftale af min. 5 års gyldighed med modtager af husdyrgødning.
- Dokumentation vedr. foder jf. vilkår 17 og 18.
- Dokumentation for tømning af gødningsbåndene i hus 1, 2 og 3 mindst tre gange ugentligt. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.
- - Driftsstop af gødningsbånd på mere end 2 døgn skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 8 dage.
- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer gødningsbåndets drift, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Gødningsbåndene skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget sammen med dokumentation for udført vedligeholdelse.
- Dokumentation for ejendommens energiforbrug.
- Beredskabsplan.
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.

Offentliggørelse, hjemmel og klagevejledning

Godkendelsen annonceres den 24.3.2014 på kommunens hjemmeside.

Godkendelsen er meddelt med hjemmel i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 4.12.2009 (med senere ændringer), § 12.

Afgørelsen kan inden 4 uger fra afgørelsens annoncering, dvs. senest den 22.4.2014 inden arbejdstid ophør påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, miljøministeren samt visse organisationer. Klageberettigede er orienteret ved annonceringen, og kopi af godkendelsen er sendt til organisationer og myndigheder.

Eventuel klage sendes til Næstved Kommune, Rådmandshaven 20, 4700 Næstved, att. Miljø & Natur eller landbrug@naestved.dk, som videresender klagen med sagens akter til Natur- og Miljøklagenævnet.

Behandling af en klage ved Natur- og Miljøklagenævnet er pålagt et gebyr på 500 kr. Gebyret tilbagebetales ved medhold.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger. En klage har ikke opsættende virkning for ibrugtagning af godkendelsen med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrgodkendelsesloven § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Revurdering og retsbeskyttelse

I henhold til bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug § 17 skal tilsynsmyndigheden regelmæssigt og mindst hver 10. år tage bedriftens samlede miljøgodkendelse op til revurdering. Første revurdering skal dog foretages 8 år efter meddelelsen, eller ved vedtagelsen af nye BAT konklusioner for branchen, hvor BAT skal være implementeret på husdyrbruget senest 4 år efter vedtagelsen af nye BAT konklusioner. Næstved Kommune forventer at revurdere denne godkendelse første gang i marts 2022.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2 bl.a. hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Orientering

Der er i miljøgodkendelsen givet 3 år til at bedriften kan komme op på fuld husdyrproduktion. Hvis miljøgodkendelsen derefter ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år, jf. husdyrgodkendelsesloven § 33.

Udover vilklårene i denne godkendelse skal bedriften overholde kravene i den til en hver tid

gældende husdyrgødningsbekendtgørelse p.t. bekendtgørelse nr. 915 af 27-06-2013 om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bedriftens skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Ved akut forurening skal alarmcentralen straks kontaktes på 114.

Udarbejdelsen af denne godkendelse er omfattet af bekendtgørelsen om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn. Taksten og timebetaling er fastsat af miljøministeriet.

Næstved Kommune, den 21.3.2014.

Med venlig hilsen

Bente Kryger Nielsen

Miljøsagsbehandler

Center for Miljø & Natur
Næstved Kommune
Rådmandshaven 20
4700 Næstved
Tlf. 5588 6150

Bilag:

1. Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift, anlæg og arealer (Bilag 1 og 2)
 - 1.1 Situationsplan, befæstede arealer og afløbsplan
 - 1.3 Udpegningsgrundlag for Habitatområde H145
2. Vurdering af belastningen fra hønsegården
 - 2.1 Hønsegård

Kopi sendt til:

- Bortforpagter: Vinnie Hansen, Råsøvej 11, 4160 Herlufmagle
 - Naturstyrelsen Storstrøm, Fejøgade 1, 4800 Nykøbing F, via e-mail: sto@nst.dk, nst@nst.dk
 - Embedslægeinstitutionen, Sjælland, Rolighedsvej 7,2, 4180 Sorø, via e-mail: sjl@sst.dk
 - NaturErhvervstyrelsen, Nyrupsgade 30, 1780 København V, via e-mail: miljoerhverv@naturerhverv.dk (det tidligere plantedirektorat)
 - Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, via e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
 - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, via email: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
 - Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for SydvestSjælland, att. Hans Vallentin Stoltz, Orionvej 4, 4200 Slagelse, via mail: sydvest@friluftsraadet.dk.
 - Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk.
 - Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, via email: fbr@fbr.dk.
 - Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten, via email: lbt@sportsfiskerforbundet.dk, post@sportsfiskeren.dk
 - Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., natur@dof.dk og naestved@dof.dk
 - Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via email: husdyr@ecocouncil.dk.
 - Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø., via email: dn@dn.dk
-

Bilag 1

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering af drift og anlæg

**Triova ApS
Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle
CVR-nr. 25649931**

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
1. INDLEDNING	3
1.1 DEN ANSØGTE PRODUKTION.....	3
1.2 TIDSPLAN FOR PROJEKTET.....	4
2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	5
3. HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG DRIFT	5
3.1 AFSTANDSKRAV	5
3.2 STALDBYGNINGER	6
3.3 FRITGÅENDE HØNS	8
3.4 OPBEVARING AF FODER	8
3.5 ENERGIFORBRUG	9
3.6 VANDFORBRUG.....	9
3.7 SPILDEVAND	10
4. OPBEVARINGSKAPACITET OG GØDNINGSHÅNDTERING	11
4.1 GØDNING SOPBEVARINGSANLÆG	11
4.2 UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING	12
5. HUSDYRBRUGETS FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER 13	
5.1 ANVENDELSE AF BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK, BAT	13
5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg.....	13
5.1.2 Opbevaring af husdyrgødning	17
5.1.3 Vand og Energi.....	17
5.1.4 Lugt.....	19
5.1.5 Foder.....	19
5.1.6 Management.....	21
5.1.7 Samlet vurdering.....	23
5.2 AMMONIAKTAB FRA STALDANLÆG	23
5.3 PÅVIRKNING AF SÅRBAR NATUR OG SÅRBARE ARTER	23
5.3.1 Naturområder beskyttet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven.....	23
5.3.2 Natura 2000-områder.....	27
5.3.3 Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter.....	28
5.4 LUGT	29
5.5 TRANSPORT	30
5.6 STØJ	32
5.7 STØV	34
5.8 LYS	34
5.9 KEMIKALIER	35
5.10 AFFALD	36
5.11 SKADEDYR.....	36
5.12 HUSDYRBRUGETS OPHØR	37
6. DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD	37
7. EGENKONTROL	38
8. ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	39
9. SAMLET VURDERING	40
10. REFERENCER	40
11. BILAG	41

1. Indledning

Næstved Kommune har den 9.7.2012 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrproduktionen på Trioiva ApS, Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle.

Ansøgningen er fremsendt af Videncentret for Landbrug, Fjerkræ, på vegne af Trioiva ApS v/Glen Nielsen. Ansøgningen omfatter godkendelse efter § 12 i Lovbekendtgørelse om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – nr. 1486 af 4.12.2009 med senere ændringer (husdyrgodkendelsesloven).

Vi har i henhold § 19 - § 26 i husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner grundlag for de vilkår, der meddeles i godkendelsen. Udgangspunktet for den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er ansøgning om miljøgodkendelse fremsendt via www.husdyrgodkendelse.dk, samt tilhørende supplerende materiale:

- Brev fra den 13.6.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger
- Brev fra den 14.8.2013 fra konsulent med supplerende oplysninger

1.1 Den ansøgte produktion

Der søges om en udvidelse af fjerkræproduktionen. Der er i dag en produktion af konsumæg og opdræt af hønniker, svarende til i alt 247,7 dyreenheder. Produktionen af 68.540 hønniker (48,93 DE) er uændret i ansøgt drift, mens produktionen af æglæggende høns ønskes udvidet fra 33.000 til 67.680 årshøns (407,74 DE). Heraf har de 27.260 årshøns (164,2 DE) adgang til hønsegård og bliver dermed fritgående. I alt produceres der 456,7 DE i ansøgt drift. Dyreholdet er angivet i tabel 1 nedenfor.

Dyrehold	Nu-drift		Ansøgt-drift	
	Antal dyr	DE	Antal dyr	DE
Hønniker (produceret pr. år)	68.540	48,93	68.540	48,93
Høns (årshøns)	33.000	198,81	67.680	407,74
Antal DE i alt		247,7		456,7

Tabel 1 Dyreholdet angivet i ansøgningen. (Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelsen¹).

Ansøger har oplyst, at der kan forekomme variationer i antal producerede dyr/år. Antal DE og gødningsmængde varierer derfor også fra år til år. Gennemsnitsproduktionen tilstræbes at komme til at ligge på det ansøgte.

Der kan opstå situationer hvor tomgangsperiode eller dødelighed forøges og dermed vil den årlige totalproduktion blive reduceret. Der kan forekomme mindre forskydninger i produktionen, så et års dyrehold overstiger andre års. Den samlede årsproduktion vil under normale omstændigheder ikke overstige det ansøgte.

Vurdering

Antallet af dyr i de enkelte stalde og antallet af årshøns er grundlaget for ansøgningssystemets beregninger af ammoniakfordampningen fra staldene, lugt, og husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor. De ansøgte korrektioner i foderforbruget og foderets indhold af protein fastholdes i andre vilkår i godkendelsen.

¹ Bek. nr. 915 af 27.06.2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødnings, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen)

Det er derfor nødvendigt at stille vilkår til husdyrproduktionens størrelse, da det vil være med til at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen i form af ammoniak og lugt, samt husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor, vil fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen og ud fra hvilket den miljømæssige påvirkning er vurderet og accepteret.

Ønsket om en fleksibilitet, der gør at et enkelt års produktion/dyrehold kan overstige det ansøgte kan ikke efterkommes, da miljøberegningerne og vurderingerne er foretaget på grundlag af det ansøgte omfang.

Vi gør opmærksom på, at produktionstilladelsen følger det godkendte antal dyr og ikke det antal dyreenheder, som antallet af dyr svarer til på godkendelsestidspunktet.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at:

- Den maksimalt tilladte produktion omfatter 68.540 hønniker samt 67.680 skrabe høns (årshøns) hvoraf 27.260 er fritgående med adgang til hønsegård. I alt en produktion svarende til 456,7 DE.
Dyreenhederne er beregnet efter husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 915 af 27.6.2013.
- Ejendommen/produktionen skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningen version 4, fra den 16. september 2013 samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering (bilag 1) med tilhørende vilkår.
- Medarbejdere skal være orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i den.

1.2 Tidsplan for projektet

I ansøgningen er der ikke angivet nogen tidsplan for udvidelse af husdyrholdet og de forudsatte ændringer i staldindretning.

Vurdering

I henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Denne frist bør normalt ikke være på mere end 2 år. Godkendelsen anses for udnyttet ved iværksættelse af bygge- og anlægsarbejder. Bygge- og anlægsarbejdet bør færdiggøres indenfor en rimelig tidsfrist derefter.

Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen som ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Dette er i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 33.

Godkendelsen betragtes således udnyttet ved opstart af ombygning af staldene, dvs. at ved iværksættelse af renoveringen (opsætning af etageanlæg og/eller etablering af hønsegård) skal godkendelsens vilkår overholdes, og den tilhørende skriftlige aftale om afsætning af husdyrgødning skal være indhentet og gældende i mindst 5 år.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Renoveringen af staldene og etablering af hønsegård skal være påbegyndt senest 2 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 21.3.2015.
- Inden udnyttelse af miljøgodkendelsen skal der foreligge skriftlig aftale om afsætning af husdyrgødningen fra produktionen. Aftalen skal være gældende i mindst 5 år.

- Ejendommen skal være oppe på fuld husdyrproduktion senest 3 år efter godkendelsen er meddelt, dvs. inden den 21.3.2016.
- Godkendelsen bortfalder for de dele af byggeriet/anlæggene og dyreholdet, der ikke er etableret/indsat indenfor ovenstående tidsfrister.

2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Den ansøgte (udvidede) produktion vil ske i eksisterende stalde. For indretning af husdyrbruget, se vedlagte situationsplan. Der indsættes etageanlæg i de tre stalde til æglæggende høns, hvorved det effektive gulvareal udvides, og der bliver plads til flere høns. Der etableres hønsegård ved det ene æglæggerhus (hus 3), så 27.260 høns bliver fritgående, mens der i de øvrige to æglæggerhuse fortsat produceres skrabeæg, uden adgang til udendørs areal. Frilandshønsene har samme staldforhold som skrabe hønsene, men har derudover et udendørsareal til rådighed. I hønsegården skal der være mindst 4 m² pr. høne, og jorden skal i en vis udstrækning være dækket af vegetation. Denne vil hovedsagelig bestå af græs. Graden af vegetation forskellige steder på arealet afhænger af hønsenes adfærd, i det græsset vil slides af de steder, hvor hønsene færdes særligt meget. Hønsegården indhegnes med hønsenet i 1,8 meters højde, overdækkes ikke og udgør 116.000 m². Hønsegården placeres på matrikel 1t ved ejendommen og derudover på matrikel 9a nord for ejendommen (jf. bilag 1.2).

Hønnikeproduktionen fortsætter uændret i forhold til nudrift.

Der opføres ikke nye fodersiloer eller anlæg til opbevaring af husdyrgødning i forbindelse med udvidelsen.

Vurdering

Eneste nye byggeri er etablering af hønsegården. Denne placeres mod øst i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger. Hegningsmaterialet vurderes at være net med stor gennemsigtighed, hvorved det ikke vil virke dominerende i landskabet. Idet der ikke sker øvrigt nyt byggeri, facader ikke ændres, og der ikke etableres nye øvrige anlæg i forbindelse med udvidelsen af husdyrproduktionen vurderer vi, at udvidelsen ikke vil have en væsentlig landskabelig indvirkning.

3. Husdyrbrugets anlæg og drift

3.1 Afstandskrav

Ved etablering af nye anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, er der en række afstandskrav, der skal overholdes. Krav og afstande er listet op i nedenstående tabel 2 og 3.

	De generelle afstandskrav (m)	Hus til skrabe høns (m)	Hus til hønniker (m)	Hønsegård (m)
ikke-almene vandforsyningsanlæg	25*	57	36	130
almene vandforsyningsanlæg	50*	>1.100	>1.100	>1.100
vandløb/dræn og søer	15*	520/?/270	485/?/220	600/?/340
offentlig vej og privat fællesvej	15*	69	41	145
levnedsmiddelvirksomheder	25*	>100	>100	>100
beboelse på samme ejendom	15*	48	29	122
naboskel	30*	7	32	7
nabobeboelse	50	138	59	165

Byzone (Tybjerglille)	Min 50 m	Ca. 2.100	Ca. 2.100	Ca. 2.100
Lokalplanlagt område ²	Min. 50 m	Ca. 750	Ca. 870	Ca. 750

Tabel 2. Afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelsesloven § 6 og 8 og faktuelle afstande for renoverede æglæggestalde, hønnikehuse samt hønsegård. * Bemærk at afstandskravene i § 8 kun gælder ved nybyggeri. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

Øvrige afstande:

	Hus til skrabe høns (m)	Hus til Hønniker (m)	Hønsegård (m)
Kirkeomgivelser	400	470	400
Kystnærhedszonen	>2.000	>2.000	>2.000
Fredede områder	895	1.000	895
Strandbeskyttelseslinje	>2.000	>2.000	>2.000
Skovbyggelinje	475	530	525
Sø- og åbeskyttelseslinje	>1.000	>1.000	>1.000
Kirkebyggelinje	615	745	615
Fortidsmindelinje	330	330	415
Beskyttede sten- og jorddiger	255	270	285
Lavbundsarealer og potentielle vådområder	87	50	87
Åbent vandløb	520	500	605

Tabel 3: Afstanden fra de renoverede anlæg til en række områder. Målt på Næstved Kommunes webgis-kort.

Vurdering

Ny hønsegård placeret i en afstand af 7 m fra skel mod syd. Den nye hønsegård skal betragtes som en fold, og afstandskravene er derfor ikke gældende for hønsegården. Nabomatriklen udgøres af et areal i omdrift uden beboelse eller øvrige bygninger. Afstanden fra ny hønsegård til nærmeste naboejendom, Råsøvej 2 er 165 m. På baggrund af afstanden vurderer vi, at eventuelle gener fra hønsegården til nævnte naboejendom ikke vil være væsentlige.

Kommunen kan konstatere, at alle afstandskrav i henhold til husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8 er overholdt.

3.2 Staldbygninger

Ejendommens staldbygninger fremgår af tabel 4.

Stald	Dyregruppe	Antal årshøns/hønniker	Staldsystem
Hus 1			
	Skrabehøns – konsumæg	18.800	Skrabehøns, gulvdrift i etagesystem, gødningsbånd m. 3 gange tømning/uge
Hus 2			
	Skrabehøns – konsumæg	21.620	Skrabehøns, gulvdrift i etagesystem, gødningsbånd m. 3 gange tømning/uge
Hus 3			
	Skrabehøns – konsumæg Fritgående	27.260	Skrabehøns, gulvdrift i etagesystem, gødningsbånd m. 3 gange tømning/uge samt hønsegård (ude 1 mdr./år)

² Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Hønnike 1			
	Hønniker – konsumæg (afgangsvægt 1,25 kg)	34.270	Hønnike, gulvdrift, dybstrøelse
Hønnike 2			
	Hønniker – konsumæg (afgangsvægt 1,25 kg)	34.270	Hønnike, gulvdrift, dybstrøelse

Tabel 4: Hønsehuse

Af ansøgningen fremgår, at udvidelse af dyreholdet sker i eksisterende stalde. Produktionen består dels af opdræt af hønniker og skrabehøns. Der indsættes etageanlæg i de tre stalde til æglæggende høns, hvorved det effektive gulvareal udvides, og der bliver plads til flere høns. Der etableres hønsegård ved det ene æglæggerhus (hus 3), så 27.260 høns bliver fritgående, mens der i de øvrige to æglæggerhuse fortsat produceres skrabeæg, uden adgang til udendørs areal. I etageanlæggene er der gødningsbånd, der tømmes tre gange ugentligt. Produktionen af hønniker fortsættes uændret med 68.540 stk.

Ventilationen vil ikke blive ændret i forbindelse med udvidelsen.

Vurdering

Ifølge Miljøstyrelsens teknologiblad om "Opdræt af hønniker til konsumægproduktion" fra marts 2011 fremgår det, at der benyttes fastgulv og dybstrøelse i en opvarmet stald ved opdræt på gulv. Der er ingen tekniske installationer udover vand-, foder, varme- og ventilationssystem. Staldsystemet er ofte forsynet med siddepinde. Der tilføres den nødvendige mængde strøelse inden indsætning af dyrene, og den fjernes igen efter dyrene er flyttet til æglæggerstalden forud for rengøringen. Denne staldtype er den mest udbredte til opdræt af hønniker i Danmark, over 90 % bliver opdrættet på gulv.

Af Miljøstyrelsens teknologiblad om "Etagesystem ved ægproduktion" fra maj 2011 fremgår det, at staldsystemet med etager er indrettet med fokus på inventardelen i det valgte system. Samtidig tages der hensyn til, at hønsenes behov og pladskrav til udvisning af normal adfærd skal være opfyldt. Stalden har typisk et helt plant gulv, og inventaret er placeret på langs i stalden med en til flere rækker af inventar afhængig af bredden og højden på stalden. Gødningshåndteringen i stalden omfatter fjernelse af hele den faste gødningsmængde fra gødningsbåndene i etagesystemet én gang ugentlig. Lagring af fast gødning kan foregå i gødningshus. Husdyrgødningen fra skrabeareal fjernes efter hvert hold. Husdyrgødningen kan lagres i markstak eller køres direkte ud.

I ansøgningen er det anført, at der anvendes hyppig udmugning i de tre æglæggestalde, hvor der er gødningsbånd (Hus 1, 2 og 3), idet der foretages udmugning mindst tre gange ugentligt i hvert hus. Ammoniakemissionen reduceres dermed med 36 % i forhold til referencesystemet en ugentlig udmugning fra skrabehøns i etageanlæg, jf. Miljøstyrelsens teknologiblad "Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høns som ikke holdes i bur (alternativ hønsehold)" fra maj 2011.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Staldene og hønsegården skal indrettes som angivet i ansøgningen.
- De tre æglæggestalde (hus 1, 2 og 3) skal indrettes med etagesystem og gødningsbånd.
- Gødningsbånd i hus 1, 2 og 3 skal tømmes ved starten af gødningsbåndet minimum tre gange ugentligt i hvert hus med et interval på 2 dage. Dokumentation herfor skal foreligge.

- Etagesystem, gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

3.3 Fritgående høns

Det er i ansøgningen angivet, at 27.260 skrabe høns sammenlagt er udegående i 1 måned årligt indenfor udbringningsarealerne.

Vurdering

Jævnfør Miljøstyrelsens teknologiblad "Ægproduktion – frilandshøns" er en hønsegård normalt indhegnet og forsynet med lys og læ for vind og vejr. Der afsættes årligt ca. 10 % af husdyrgødningen på udearealet.

Ansøger har anført, at gødning skræbes af hønsegården en gang årligt og tilføres gødningshuset. Vi vurderer, at hønsegården ikke må anvendes på en sådan måde at gødningen kan skræbes af arealet. I så fald vil det blive betragtet som en løbegård. Løbegårde kan vejledende beskrives som arealer af begrænset størrelse med en høj koncentration af dyr, og hvor næringsstofferne fra husdyrgødningen ikke kan udnyttes på arealet. Løbegårde er omfattet af begrebet stalde og lignende indretninger. De skal være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. De skal have fast bund og afløb til opsamlingsbeholder for flydende affaldsstoffer jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For at hønsegården ikke skal udgøre en væsentlig punktkilde i forhold til husdyrgødning, specielt i området tæt på stalden. Vil der blive stillet vilkår om, at der ikke må ske fodring af de fritgående høns i hønsegården, men udelukkende indenfor i stalden for at minimere foderspild og påvirkning af arealet/miljøet. Endvidere vil der blive stillet vilkår om, at i hønsegården skal hele arealet til stadighed være etableret med græs eller lignende afgrøde der kan udnytte de næringsstoffer der afsættes på arealet.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Der skal etableres en hønsegård til 27.260 høns.
- Hønsegården skal placeres som angivet i bilag 1.2 og indhegnes med hønsestak af 1,8 m højde.
- Der må ikke fodres udendørs i hønsegården.
- I hønsegården skal hele arealet til stadighed være etableret med græs eller lignende afgrøde der kan udnytte de næringsstoffer der afsættes på arealet.

3.4 Opbevaring af foder

Det er i ansøgningen oplyst, at der anvendes tørfoder til hønsene. Færdigfodret opbevares i udendørs siloer. Der er placeret to siloer ved hvert hønsehus (hus 1, 2 og 3) samt en ved hver hønnekæde. Hver silo kan rumme 14,6 tons foder. Det årlige foderforbrug er på ca. 3.200 ton og opbevaringskapaciteten i siloerne er på 117 ton. Det vil siges at der skal leveres foder ca. hver 14. dag.

Vurdering

Vi vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr, jf. afsnit 5.11.

3.5 Energiforbrug

Følgende er oplyst vedr. energiforbrug i ansøgningen:

Der bruges normalt ikke varmetilsætning til æglæggestaldene, udover varmekanon i forbindelse med indsætning af nye høns i meget kolde vinterperioder. Der er således ikke fast monteret varmesystem i konsumægstaldene. Der anvendes oliefyr til opvarmning af opdrætsstalde, stuehus, udhuse og ægpakkeriet.

Olie

Det samlede olieforbrug er 26.000 liter i nudrift. Olieforbruget er uændret i ansøgt drift, da produktionsforøgelse udelukkende sker i æglæggestaldene, hvor der ikke anvendes olie til opvarmning.

Der er ingen egenproduktion af energi på ejendommen.

El

Det samlede el-forbrug i nudrift er 214.000 kWh pr. år (2011). Strømforbruget relaterer sig til hele ejendommen, dvs. elforbrug i opdrætsstalde, æglæggestalde, ægpakkeri, værksted og boliger (2 stk.). Strømforbruget i ansøgt drift er skønnet til 460.000 kWh. Normen for strømforbrug er 1030 kWh/ 167 årshøns.

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen. For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget. Der kan regulere i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval). Ventilationsdata logges i styringscomputer.

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det forventede energiforbrug svarende til normtallene for energiforbruget i en konventionel produktion af skrabe høns foruden drift af tilhørende anlæg så som ægpakkeri. Vi vurderer, at stigningen i ejendommens energiforbrug er acceptabel i henhold til det ansøgte projekt. Ejendommen skal dog løbende være opmærksom på forbruget samt tiltag der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Bedriftens forbrug af energi og diesel skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

3.6 Vandforbrug

Følgende vandforbrug er oplyst i ansøgningen:

Der er egen vandboring på ejendommen - vandforbruget fremgår af nedenstående tabel.

Ressource	Nudrift (m ³)	Ansøgt (m ³)	Spildevandet ledes til:
Totale vandforbrug Oplyst af ejer	4.100	6.810	
Drikkevand (normtal fra landbrugets byggeblad)	3.500	6.210	
Vaskevand fra stalde	160	160	Opsamlingsbeholder via. opsamlertanke
Vaskevand fra maskiner	100	100	Dræn via bundudfældningstank
Toilet og bad i stald	3	3	Trixtank
Beboelser (2 stk.)	340	340	Trixtank

Tabel 5. Bedriftens vandforbrug og afledning af spildevand

Der rengøres ikke konsekvent med vand i husene, staldanlæg kan tørrengøres med trykluft. Evt. vil gødningsbånd og tværkanal blive vasket med koldt vand og det øvrige inventar tørrengjort. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion.

Drikkenipler er monteret med spildkopper for at lette hønsenes vandoptagelse og minimere vandspild. Vandforbruget til drikkevand er anslået til 1,8 gange foderindtaget pr. høne hhv. hønnike (45,1 kg hhv. 5,8 kg), dvs. ca. 85 liter vand pr. skrabe høne og cirka 10,5 liter pr. hønnike.

Vurdering

I henhold til ansøgningen er det forventede vandforbrug pr. høne/hønnike beregnet ud fra normtallene for vandforbruget til drikkevand. Stigningen i vandforbrug i ansøgt drift relaterer således udelukkende til øget drikkevandsforbrug hos husdyrene. Vi vurderer derfor, at stigningen i ejendommens vandforbrug er acceptabel i henhold til det ansøgte projekt. Ejendommen skal dog løbende være opmærksom på forbruget, samt tiltag der kan medvirke til at forbruget minimeres mest muligt.

Vandet indvindes fra egen boring. Der er en tilladelse til vandindvinding fra ejendommens private vandforsyningsanlæg på 8.500 m³ pr. år. Der er i 2012 indberettet en årlig indvindingsmængde på 3.750 m³. Vi vurderer derfor, at det estimerede vandforbrug for den ansøgte produktion på ejendommen kan holdes indenfor den gældende vandindvindingsstilladelse.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Forbruget af vand skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden.

3.7 Spildevand

Følgende fremgår om spildevand i ansøgningen:

Produktion og afledning af spildevand

	Nudrift (m ³)	Ansøgt drift (m ³)	Afledes til
Vaskevand, stalde	160	160	Opsamlingsbeholder via. opsamlertanke
Vaskevand, vaskehal	100	100	Dræn via bundudfældningstank
Sanitært spildevand fra beboelse + toiletfaciliteter i ægpakkeri og hønnikestald	400	400	Trixtank

Tagvand	-	-	Dræn
Overfladevand fra befæstede arealer	-	-	Dræn

Tabel 6. Produktion og afledning af spildevand

Vaskevand opsamles i tre opsamlertanke (2 x 20 m³ til hus 1, 2, 3 og ægpakkeri og 1 x 20 m³ til hønnikeproduktion). Opsamlingstankene er forbundet til 1000 m³ opsamlingsbeholder. Vaskevand udbringes på udspretningsareal, forpagtet af John Salling Andersen. Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer afledes via dræn (se afløbsplan bilag 1.1).

Opbevaringskapaciteten for vaskevand er i alt 1.060 m³ (60 m³ opsamlingstanke ved fjerkræstalde og 1.000 m³ opsamlingsbeholder). Med en årlig produktion af vaskevand på 160 m³, er der rigelig opbevaringskapacitet for vaskevand på bedriften.

Ansøger oplyser, at trix-tanken hvortil der ledes spildevand fra bad og toilet i stalden ikke er tilmeldt kommunens tømningsskema.

Vurdering

Vi vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til spildevand på ejendommen. Den opsamlede mængde vaskevand udbringes på udbringingsareal af forpagter af ejendommens arealer. Beholderen til spildevand fra bad og toilet i stalden skal tilmeldes kommunens tømningsskema og vi har derfor orienteret NK-spildevand om, at tanken skal tømmes fremover.

4. Opbevaringskapacitet og gødningshåndtering

4.1 Gødningsopbevaringsanlæg

Der er et gødningshus til opbevaring af gødning produceret i de eksisterende hønsehuse. Gødningshuset er med tag og vægge, hvorved den naturlige ventilation over gødningen minimeres. Der er fast bund i gødningshus. Der er meget lidt væskeafløb fra kyllingegødning, som har et højt tørstofindhold. Der er ingen BAT-blade for denne opbevaringsform.

Der tilføres gødning til gødningshuset hver gang der muges ud i staldene, hvilket er tre gange ugentligt fra hvert af æglæggerhusene. Der sker daglig udmugning til gødningshuset, da udmugningen sker forskudt i de tre huse. Gødning fra føres ved afhentning i lastbiler.

Vedrørende opbevaring af dybstrøelse i markstak har ansøger oplyst følgende:

”Normen for direkte udbragt dybstrøelse er 5 procent for æglæggerproduktioner. De 5 procent er derfor indtastet for at sikre en korrekt beregning. I praksis bliver der ikke opbevaret gødning i markstak, men i gødningshuset”.

Normen for opbevaring af fast hønsemøg er en mødding. Normen for opbevaring af dybstrøelse er en markstak.

BREF dokumentet beskriver følgende opbevaringssystemer til fjerkrægødning
 -opbevaring i stalden under buranlæggene, med udmugning en gang om året.
 -opbevaring i åben mødding.

Ejendommens opbevaringsanlæg fremgår af nedenstående tabel 7:

Opbevaringsanlæg	Størrelse	Kapacitet	Kommentar
Gødningshus	80 x 13 meter	1.400 m ³ svarende til ca. 1.150 t	Lukket gødningshus uden ventilation

Tabel 7: Oversigt over gødningsofopbevaringsanlæg.

Ansøger har oplyst, at den årlige producerede gødningsmængde er 1.472 tons (2.93t/100 skrabeheøns, heraf er 75 % fast møg i alt: $67.680 * 2,93/100 * 0,75$ t). Gødningshuset kan derfor rumme $1150/1472 * 12 = 9,3$ måneders produktion af fastmøg.

Dybstrøelsen fra hønnikeproduktion og konsumægsproduktionen afsættes direkte til tysk handelsfirma.

Vurdering

Opbevaring af gødning sker som i nudrift i gødningshus. Vi vurderer, at opbevaring af gødning i lukket gødningshus reducerer miljøpåvirkningen i forhold til opbevaring af gødning i åben mødding. Se endvidere afsnit 5.1.2 om BAT og opbevaring af husdyrgødning.

For at reducere ammoniakfordampningen fra gødningshus, stiller vi krav om at porte og døre så vidt muligt skal holdes lukkede. Der er ikke søgt om udbringning af gødning på udbringningsarealer, og der stilles derfor vilkår omkring afsætning af gødningen.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Porte og døre i gødningshuset skal så vidt muligt holdes lukkede
- Gødning/dybstrøelse fra den samlede produktion skal afsættes direkte til handelsfirma og må ikke opbevares i markstak.
- Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug, før der foreligger skriftlig aftale om afsætning af hele husdyrbrugets gødningsproduktion til et handelsfirma, biogasanlæg eller godkendt areal.
- Der skal foreligge 5-årig skriftlig kontrakt med eksportfirma om afsætning/afhentning af ejendommens samlede gødningsproduktion, svarende til 100 % af gødningsproduktionen afsat i staldene.

4.2 Udbringning af husdyrgødning

Der indgår ikke vurdering af udbringning af husdyrgødning eller udbringningsarealer i denne miljøgodkendelse, da al husdyrgødningen afsættes til tysk handelsfirma, der efterfølgende står for afsætning af forarbejdet husdyrgødning.

Håndteringen af husdyrgødning skal dog altid foregå under opsyn, og således at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.

For at begrænse forurening i forbindelse med udmugning i regn- og snevejr samt reducere evt. miljøpåvirkning i forbindelse med spild af husdyrgødning, vurderer vi, at der skal etableres en befæstet plads under hele gødningsbåndets udstrækning.

Vilkår

For at reducere risiko for forurening ved håndtering af husdyrgødning, bliver der stillet vilkår om, at:

- Håndteringen af husdyrgødning skal altid foregå under opsyn og således, at spild undgås og under tilbørlig hensyn til omgivelserne.
- Der skal etableres en betonbefæstet læsseplads af en sådan størrelse, at spild ikke tilføres ubefæstede arealer. Pladsen skal rengøres for spild af gødning umiddelbart efter at læsning af gødning er afsluttet, de dage hvor der læsses gødning.
- Der skal etableres befæstet areal under hele gødningsbåndets udstrækning. Eventuelt spild skal opsamles min. 1 gang ugentligt og tilføres gødningslageret.

5. Husdyrbrugets forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger

5.1 Anvendelse af bedst tilgængelig teknik, BAT

5.1.1 Ammoniakfordampning fra staldanlæg

Der anvendes tre typer staldanlæg til bedriftens dyrehold, nemlig skrabehøns i etageanlæg med tre gange ugentlig tømning af gødningsbånd, skrabehøns i etageanlæg med adgang til hønsegård (udeareal) og tre gange ugentlig tømning af gødningsbånd, samt dybstrøelsesstald til hønnikeproduktion.

Af ansøgningen fremgår følgende BAT-redegørelse for staldindretning:

”Med hensyn til BAT og staldsystemer så er der forskellige definitioner på, hvad BAT er. Der er både referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) og BAT bladene.

I BREF står der, at følgende staldsystem til konsumægproduktion er BAT: Beriget Buranlæg. Endvidere findes der to BAT-blade for konsumægproduktion, der omhandler systemer til at nedsætte ammoniak fordampningen.

1:Fjerkræ – Æglæggere, skrabeægstald. Skrabeægstald med gødningstørring.

2:Fjerkræ – Æglæggere, beriget burægstald. Gødningsbånd og hyppig udmugning.

På Råsøvej 6 tages hyppig udmugning i brug i etagesystemet. Gødningstørring kræver gødningskælder og er ikke i betragtning i denne sag.

I alle 3 huse er der 3 x ugentlig tømning af gødningsbånd.

Dybstrøelse er eneste staldtype til hønnikeproduktion i Danmark og vurderes derfor at være BAT.

Som udgangspunkt skal BAT-niveauet for ammoniakfordampning svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Aktuelt findes en sådan vejledning for konventionel produktion af konsumæg (Miljøstyrelsen maj 2011). Der findes ikke en tilsvarende vejledende emissionsgrænse for opdræt af hønniker, hvorfor NH₃-emissionen fra denne del af produktion beregnes ud fra normtal.

Luftvaskere

Der findes BAT blade ang. luftvaskere. Disse er afprøvede og testede i svinestalde.

Der er afprøvet en prototype luftrenser til fjerkræproduktion:

http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/info-byggeriogteknik-gratis/0065_mhj_pdf_stub.htm.

Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllingestald, over en periode på et hold kyllinger (35 dage). Denne renser er ikke sat i produktion da afprøvningen viste en række problemstillinger der skal løses før den evt. bliver sat i produktion.

I fjerkræproduktion er støvet meget fedtet, dette sætter sig i renseren som derved får reduceret effekten. Den ansøgte produktion har en holdrotationsperiode på 56 uger. Dette gør at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende.

På den baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning, da det ikke kan anbefales at opsætte en prototype luftvasker, med udokumenteret driftsstabilitet og driftsøkonomi.

Biologisk luftrensning

Der er ingen BAT blade med biologisk luftrensning. Det er endvidere ikke muligt at benytte biologisk luftrensning i stalde med hold drift, hvor stalden står tom i en længere periode.

BAT og ventilation

Ved nye stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at anvende naturlig ventilation, hvor dette er muligt. For mekanisk ventilerede stalde er det BAT, at reducere energiforbruget ved at optimere udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Øget modstand i ventilationssystemer undgås ved at holde ventilationssystemet rent.

Der anvendes frekvensstyret ventilation, som hindrer overventilering. Øget modstand i ventilationssystemer undgås gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans ved holdskifte.”

Vurdering

Ved fastsættelse af emissionsgrænseværdien for ammoniak anvender vi Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier³. Grænseværdierne blev ændret i april 2011, hvor beregningsforudsætningerne blev ændret i forbindelse med, at den nye version af ansøgningssystemet kom. Da ansøgningen er indsendt i juli 2012, anvender vi grænseværdierne fra IT2011.

Da der foretages gennemgribende renovering af æglæggestaldene, anvender vi emissionsgrænseværdien for nye stalde. Miljøstyrelsens grænseværdi for skrabe høns i nye stalde er 9,92 kg NH₃-N pr. 100 årshøns, mens den for æg fra fritgående høns er 9,06 kg NH₃-N pr. 100 årshøns.

Som også oplyst i ansøgningen, findes der ingen BAT-standard-vilkår til hønnikeproduktion. Derfor beregnes der ikke et decideret BAT-niveau for NH₃-N emissionen for denne del af den ansøgte produktion. Af ansøgningen fremgår det, at hønnikeproduktionen i alt har en emission på 2.294 kg NH₃-N pr. år. Denne emission skal således summeres med BAT-niveauet for NH₃-N emissionen

³ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Husdyrbrug med konventionel produktion af konsumæg – omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 11 og 12. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen, maj 2011.

for æglæggerproduktionen, for at fastlægge produktionens samlede maksimale emission i forhold anvendelse af BAT i produktionen.

Miljøklagenævnet (nu Natur- og Miljøklagenævnet) vurderer, at hvis grænseværdierne for ammoniakemissionen (BAT-standardvilkår) for det samlede anlæg overholdes ved ansøgers konkrete valg af teknologier og teknikker, da er kravet om anvendelse af BAT opfyldt for projektet som helhed (MKN-130-00166 af. 3. november 2010).

Vores beregning af den maksimale ammoniakemission for hønseholdet ved overholdelse af BAT fremgår af tabel 8.

Dyrekategori	Ansøgt staldsystem	Emmissions-grænseværdi Kg NH ₃ -N / 100 årshøner	Total Kg NH ₃ -N
Hønniker (68.540 stk.)	Dybstrøelse	-	2.294
Æglæggende høns (40.420 stk.)	Skrabeæg, etage m. gødningsbånd	9,92	4.010
Æglæggende høns (27.260 stk.)	Etage - fritgående	9,06	2.470
I alt			8.773

Tabel 8: Beregning af den maksimale ammoniakemission for hønseholdet. Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier er anvendt for skrabehønsene. For hønneke produktionen er ansøgningens faktiske emission anvendt.

BAT- ammoniakemissionsgrænseværdi

I henhold til ovenstående stiller vi i forhold til overholdelse af BAT krav om, at den maksimale ammoniakemission fra stalde og lagre på ejendommen er **8.773 kg NH₃-N /år**.

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene **7.581 kg NH₃-N /år**. Den ansøgte udvidelse overholder således kravet om anvendelse af BAT.

Vurdering af anvendt teknologi til overholdelse af BAT-kravet

Det valgte staldsystem til hønnikerne er 100 % dybstrøelse. Jf. Miljøstyrelsens teknologiblad om driftssystemet "Opdræt af hønniker til konsumægproduktion" af 15.03.2011. er dette staldsystem referencestaldsystemet til hønnekeproduktion. Ca. 90 % af den danske hønnekeproduktion foregår i denne staldtype. Det er anført, at " Der er ingen tekniske installationer udover vand-, foder, varme- og ventilationssystem. Staldanlægget er ofte forsynet med siddepinde. Der tilføres den nødvendige mængde strøelse inden indsætning af dyrene og den fjernes igen efter dyrene er flyttet til æglæggestalden forud for rengøringen. I forbindelse med stald findes forrum, servicorum og foderopbevaring."

Der findes ingen BAT-standardvilkår for denne driftsform/staldtype. Vi vurderer derfor, at det valgte staldsystem (reference staldsystem) sammen med ansøgningens øvrige tiltag, opfylder kravet om implementering af BAT i hønnekeproduktionen.

Det valgte staldsystem til skrabehønsene er "Etagesystem ved ægproduktion". Af Miljøstyrelsens teknologiblad til denne staldindretning (revideret maj 2011) fremgår det, at der kan ske en regelmæssig udmugning af den faste gødning i produktionsperioden. Dybstrøelse opbevares i hele produktionsperioden i stalden. Staldtypen kan " benyttes ved alternativ ægproduktion (høns der

ikke er i bur) [...]. I dette system er der mulighed for løbende at fjerne den faste gødning, som udgør 75 % (1 gang om ugen).”

I ansøgningen er det angivet, at gødningsbånd under skrabehønsene i etagesystem tømmes tre gange ugentligt, og at dette medfører 36 % reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til referencestaldsystemet med en ugentlig udmugning fra skrabehøns i etageanlæg. Kommunen kan konstatere, at dette er tilfældet jf. Miljøstyrelsens teknologiblad ”Hyppig fjernelse af gødning fra æglæggende høns som ikke holdes i bur (alternativ hønsehold)”, revideret maj 2011. Ammoniakfordampningen er afhængig af interval mellem udmugning, og der stilles derfor vilkår om udmugningsfrekvens.

For skrabehønsene med adgang til hønsegård fremgår det af Miljøstyrelsens teknologiblad om driftsystemet ”Ægproduktion, friland” af 15.03.2011, at referencestaldsystemet er ”Konsumæg, gulv + gødningskumme, friland hvor der er 67 % slats og 33 % skrabeareal samt adgang til hønsegård [...] Ca. 10 % af gødningen afsættes i hønsegården”.

Idet produktionen overholder BAT-niveauet vurderer vi, at ansøgers fravalg af implementering af luftvasker samt biologisk luftrensning er acceptabel. Vi vurderer, at ansøgers oplysninger om vedligehold og styring af ventilation i staldene er med til at sikre, at ammoniakemissionen fra staldene reduceres mest muligt, og at BAT-niveauet kan overholdes.

Der vil blive stillet vilkår om at kommunen og dermed tilsynsmyndigheden skal underrettes, hvis der på et eller flere af gødningsbåndene er længerevarende driftsstop, idet det har betydning for om emissionsgrænseværdien for ammoniak overholdes i praksis.

Ved tømning af gødningsbånd tre gange ugentligt forventes der højere indhold af N ab lager, hvilket giver en højere gødningsværdi og påvirker markudbyttet positivt.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- I alle æglæggerhusene skal udmugning ved start af gødningsbåndet foretages mindst 3 gange/uge.
- Enhver form for driftsstop af gødningsbånd skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer gødningsbåndets drift, skal opbevares på husdyrbruget i mindst tre år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Gødningsbåndene skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- Ventilationen i alle stalde skal være computerstyret, med alarm i tilfælde af driftsforstyrrelser. Alarmen skal meddeles elektronisk til driftsherren.

5.1.2 Opbevaring af husdyrgødning

I ansøgningen er følgende oplyst om opbevaring af husdyrgødning:

Husdyrbrugets gødning opbevares i gødningshuset, der har tag, faste sider og gulv. Dette hindrer luftstrøm henover gødningen og mindsker dermed afdampning. Gødningsbåndene tømmes ca. 3 gang om ugen pr. hus, og gødningen stakkes så det komprimeres mest muligt.

Normen for opbevaring af fast hønsemøg er en mødding.

Normen for opbevaring af dybstrøelse er en markstak.

BREF dokumentet beskriver følgende opbevaringssystemer til fjerkrægødning

-opbevaring i stalden under buranlæggene, med udmugning en gang om året.

-opbevaring i åben mødding.

Der er et gødningshus til opbevaring af gødning produceret i staldene. Der er ingen BAT-blade for denne opbevaringsform.

Der tilføres gødning til gødningshuset hver gang der muges ud i staldene. Fra hvert æglæggerhus fjernes gødning tre gange om ugen – og gødningen fjernes forskudt for de enkelte huse, så der dagligt tilføres gødning til gødningshuset. Gødning fraføres ved afhentning i lastbiler.

Dybstrøelsen fjernes en gang om året og afsættes direkte til tysk handelsfirma.

Vurdering

Vi vurderer, at opbevaring af hønsemøg i gødningshus som beskrevet i ansøgningen sikrer, at gældende lovgivning i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er overholdt. Der sker daglig udmugning via gødningsbånd til gødningshuset, idet der muges ud forskudt i de tre æglæggerhuse. Derfor vurderer vi, at der ikke skal være yderligere overdækning af gødningsmængden i gødningshuset, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opbevaring af fast husdyrgødning på befæstet areal foruden opbevaring i lukket hus vurderes at være BAT, da emission fra opbevaringsanlægget herved minimeres. Det er dog en forudsætning for reduktionen i ammoniakemissionen fra gødningen, at porte og døre i gødningshuset ikke står åbne i unødigt omfang.

Vilkår om opbevaring af husdyrgødning er beskrevet i afsnit 4.1.

5.1.3 Vand og Energi

Vand

"Der rengøres ikke konsekvent med vand i husene med etageanlæg, staldanlæg kan tørrengøres med trykluft. Evt. vil gødningsbånd og tværkanal blive vasket med koldt vand og det øvrige inventar tørrengjort. Rengøringen vil blive afsluttet med en desinfektion.

Den primære kilde til vandspild er utætte vandnipler. Drikkenipler er forsynet med spildkopper for at minimere drikkevandspild. Disse efterses dagligt, så vandspild minimeres. Dette er en del af god management.

Energiforbrug

"Lyststyring og lysdæmpning, samt frekvensstyret ventilation gør at strømforbruget holdes på et minimum. Ventilationssystemet er computerstyret og tilpasset produktionen for at sikre optimal køretid."

"Der bruges normalt ikke varmetilsætning til æglæggerstaldene, udover varme i forbindelse med indsætning af nye høns i meget kolde vinterperioder. Der er således ikke fast monteret

varmesystem i konsumægstaldene. Der er oliefyr til opdrætsstaldene, stuehus, udhuse, ægpakkeriet. Der bruges desuden varmekanoner til opvarmning inden indsætning.

Fravalg af varmegenindvinding:

Der er ikke et varmebehov i produktionen, hvor varmen fra genindvinding kan afsættes. Alle dyr vil have samme alder i hele staldanlægget.

EI

Der anvendes primært strøm til ventilation i produktionen.

For at maksimere effekten af ventilationen rengøres ventilationens mekaniske dele (herunder luftkanaler og fans) ved hvert holdskifte. Dette noteres i logbog.

For at undgå overventilation og dermed ekstra strømforbrug er der en styring af anlægget. Der kan regulere i forhold til temperatur, luftfugtighed og kurvestyring (indsætningsdato/vægtinterval).

Ventilationsdata logges i styringscomputer.

Belysning

Der vælges belysning som tager hensyn til elforbruget og dyrevelfærd.

I staldene anvendes lysdæmpere (højfrekvente) med et lavt effekttab. Der anvendes energipærer (3 W, LED). Der er ingen LUX-styring (dagslysregulering), da der ikke er vinduer eller lysplader i produktionsdelen.

Tilvalg af BREF

Timerindstilling: Belysningen reguleres i forhold til høns og hønnikers adfærd og alders- / udviklingstrin.

Længden af lysperioden følger en forudbestemt kurve, som tager hensyn til dyrenes alder og produktions trin.

Zoneopdeling: I pakkerum og forrum er opsat lys som giver medarbejdere optimale muligheder for at udføre deres arbejde.

Lyset over pakkemaskine følger krav i arbejdsmiljø lovgivning.

Staldbelysningen er styret separat".

Kontrol

Det er BAT at reducere energiforbrug og vandforbrug ved at gøre alt det følgende:

- Anvende lavenergi-belysning
- Ventilere staldene optimalt
- Rengøring af stald og udstyr efter hver produktionscyklus eller batch.
- Udførelse af regelmæssigt kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Registrering af vandforbrug gennem måling af forbrug.
- Detektering og reparation af lækager.

Vurdering

På baggrund af ovenstående forventer vi, at ejendommen i sin drift fremover gennemtænker og hele tiden holder sig for øje, hvorledes vand- og energiforbruget kan reduceres. Der vil derfor blive stillet vilkår om, at energiforbruget skal registreres, se afsnittene om vand og energiforbruget. Det årlige vandforbrug indberettes jævnfør ejendommens vandindvindingstilladelse.

For at reducere vandspild ved et evt. brud på en vandledning, vil der blive stillet vilkår om, at der skal installeres alarmanlæg på vandforsyningen.

Det vurderes, at ejendommen ud fra ovenstående beskrivelse opfylder kravet til BAT mht. vand og energiforbruget.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Der skal være alarmanlæg på vandforsyningen, således at alarm går i gang i tilfælde af brud på vandledning. Alarmen skal meddels elektronisk til driftsherren.
- Der skal på udendørsbelysning være bevægelsessensorer.

5.1.4 Lugt

For at reducere lugtemissionen fra staldene er det vigtigt med en god gødningshåndtering og hygiejne i stalden, se afsnittet om lugt.

5.1.5 Foder

Det er i ansøgningen oplyst, at der anvendes tørfoder til hønsene. Der anvendes fasefodring afhængig af dyrenes udvikling. Der anvendes op til 3 faser. Fodring følger normerne for de to produktionsformer. Der er tilsat fytase til fodret. Der fodres med 15,3 % protein og 43 kg foder/årshøne.

Vurdering

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af næringsstofindholdet i foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Hønnikeproduktionen fodres ud fra normerne for denne produktionsform med 5,8 FE/dyr, 16,5 g råprotein pr. FE samt 0,7 g fosfor pr. FE. Der vil derfor ikke blive stillet vilkår til fodring af hønnikeproduktionen.

For produktion af skrabe høns i etagesystem (både med og uden adgang til hønsegård) fodres der jævnfør ansøgningssystemet dog ikke efter normerne som ellers oplyst i ansøgers miljøtekniske beskrivelse. Af ansøgningssystemet fremgår, at der i ansøgt produktion (æglæggerhusene) anvendes foderoptimering, der reducerer ammoniakfordampningen fra produktionen med 2.207 kg NH₃-N/år.

Fodring af skrabe hønsene jf. ansøgningssystemet er som følger:

43 kg foder pr. dyr
15,3 protein % i foder
0,47 fosfor-% i foder
19,1 kg æg pr. årshøne

Idet fodringen af æglæggerne fraviger fodring ud fra normtallene for den ansøgte produktion, vurderer vi, at der er behov for at stille vilkår i overensstemmelse med angivelserne af fodring, der fremgår af den elektroniske ansøgning i husdyrgodkendelse.dk. Vilkårene bliver stillet i overensstemmelse med Miljøstyrelsens teknologiblad for æglæggende høns "Råprotein i foder til æglæggende høns" revideret maj 2011.

Af nævnte teknologiblad fremgår det "Fasefodring anvendes i næsten alle æglæggerbesætninger i Danmark, hvilket er en forudsætning for at komme ned på det i normtallene angivne

gennemsnitlige niveau for totalfosfor i foder på 4,9 gram/kg foder for burhøns og 4,7 gram/kg foder for skrabe - og frilandshøns". I den ansøgte produktion anvendes et fosforniveau på 4,7 g/kg foder i skrabe-høneproduktionen, hvilket er i overensstemmelse med normtallene. Der anvendes dog en nedsat fodermængde pr. årshøne på 43 kg i forhold til normtal (2012) på 44,8 og 44,9 for hhv. fritgående høns og skrabe-høns. Ligeledes er foderet til æglæggerne tildelt en lavere proteinprocent end normtallene. Vi vurderer derfor, at det er nødvendigt at stille vilkår til foder i overensstemmelse med teknologibladet.

Ud fra ansøgningens oplysninger om foderoptimering i den ansøgte produktion vurderer vi, at ansøger opfylder kravet til implementering af BAT i forhold til fodring i ansøgt produktion.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Der skal i alle produktioner anvendes fasefodring således, at foderets indhold af næringsstoffer er tilpasset dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser.
- Foderet skal tilsættes fytase svarende minimum til producentens anbefalede dosis.

Drift i forhold til fodring:

- Indholdet af råprotein i foder til æglæggende høns (konventionel produktion i gulv og etagesystemer) må i gennemsnit over tre år maksimalt være 152 gram pr. kg foder (eventuelt 134 gram/10 MJOE). Såfremt der dokumenteres lavere foderforbrug end angivet i Normtal 2009, kan der accepteres tilsvarende højere indhold af råprotein i foderet.
- Der gives mulighed for at anvende følgende vilkårligning, idet det bemærkes, at ligningen udtrykker: N ab dyr med egne tal / N ab dyr reference, hvor både ligning og reference er fra normtal 2009.

Korrektionsfaktor vedrørende råprotein i æglægningsfoderet må maks. være **0,80 (skrabe-høns) og 0,79 (frilandshøns)** beregnet efter følgende vilkårligninger:

Skrabeægsproduktion

$((\text{Kg foder pr. årshøne} \times \text{proteinprocent i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst} \times 2,88))/86,8$.

Frilandsægproduktion

$((\text{Kg foder pr. årshøne} \times \text{proteinprocent i foder} \times 0,16) - (\text{kg æg pr årshøne} \times 1,81) - (\text{kg tilvækst} \times 2,88))/88,0$.

Ovenstående vilkår er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel 9. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Skrabe-høns	Frilandshøns
Kg æg pr. årshøne	19,1	19,1
Tilvækst, kg pr. årshøne	0,5	0,5
Kg foder pr. årshøne	43	43
Protein % i foder	15,3	15,3

Tabel 9. Forudsætninger for fodring.

Egenkontrol i forhold til fodring:

- Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer indhold af råprotein i de enkelte foderblandinger.
- Ved hvert hold høns' afslutning skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af råprotein i holdets samlede foderration. Beregningen skal opbevares i logbogen.
- Beregningen af det gennemsnitlige indhold af råprotein kan ske på basis af det faktisk registrerede forbrug af de enkelte blandinger, eller på basis af det planlagte forbrug, hvis foderforbruget af de enkelte blandinger ikke registreres.
- Der skal som minimum være en blandeforskrift/deklaration for hver foderfase, der har været anvendt.
- Anvendes foderkorrektion som virkemiddel til at opnå et bestemt niveau for ammoniakreduktion, skal der endvidere føres produktionskontrol med oplysninger om kg foder pr. årshøne, kg æg pr. årshøne og kg tilvækst pr. årshøne.
- Logbogens oplysninger i form af blandeforskrifter, indlægssedler, beregnet gennemsnitlig indhold af g råprotein pr. kg foder etc. skal opbevares i min. fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende
- Der skal i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab for det enkelte planår beregnes korrektionsfaktor for råprotein ud fra vilkårligningen i vilkår 18.
- Det faktiske foderforbrug skal registreres og anvendes i vilkårligningen
- Kg tilvækst kan være den aktuelle tilvækst (vægt ved udsætning – vægt ved indsætning) eller man kan anvende normtallene for tilvækst.

5.1.6 Management

I ansøgningen er det oplyst, at bedriften drives efter retningslinjerne i "God Landmands Praksis" idet der i stalden er datalogning af foderforbrug, antal æg, vandforbrug, dødelighed, kølerumstemperatur og ventilation:

" En æglæggende høne starter sit liv som daggammel kylling. Kyllingen går i opdrætsstalden i ca. 16 – 18 uger før den er udvokset, og klar til at kønsmodne og lægge æg. Kort tid før æglægningen starter, flyttes hønniken over i ægproduktionsanlægget.

En høne kan producere æg i ca. 60 uger, det er den tid den holdes i æglæggestalden. Hønen har altså udført sin mission i løbet af ca. 76- 80 uger, herefter vil den typisk ende som foder til mink eller anden forarbejdet grundsubstans.

Opdræt af hønniker

Opdrættet kører efter alt ind alt ud princippet. Efter hvert hold rengøres stalden grundig med vand og desinficeres, herefter følger en tomgangsperiode.

Rengøringen starter med at al gødningen fra stalden fjernes og køres til tysk handelsfirma. Herefter vaskes stald og inventar. Specielt rengøres ventilation udvendig og indvendig, ligesom fodersiloer tømmer og rengøres. Stald, forrum, arealer ved udgange og fodersiloer desinficeres.

Efter en tomgangsperiode hvor stalden står tom og renses, gøres klar til nye dyr. Opvarmning og udtørring af stalden påbegyndes. Der tilføres strøelse og inventaret samles og afprøves. Det fyldes nyt foder i silo og minimum 2 dage før de nye dyr kommer øges opvarmningen så hele stalden er ca. 33 ° når de daggamle kyllinger bliver leveret fra rugeriet.

Den første tid er varme vigtig. Det er også vigtig med en vis fugtighed i stalden for ellers får kyllingerne problemer med for lille vandoptagelse. Foder og rent vand er vigtig, især i starten. I løbet af 3-4 uger sænkes temperaturen til 18- 22 °, lysprogrammer og foderfaser benyttes til at opnå den ønskede udvikling på den ønskede tid. Vand og foder systemer tilpasses hele tiden til dyrenes udvikling og størrelse.

Den daglige pasning består i at tilse dyrene og at sørge for at foder, vand og klima er optimal i forhold til dyrenes udvikling. Der indsamles døde dyr og foretages inspektion 1-mange gange daglig. Mindst en gang daglig renses drikkesystem så der altid er frisk drikkevand. Pasningen består desuden i at foretage diverse vaccinationer og indsendelse af prøvemateriale i henhold til gældende salmonella kontrol.

Når kyllingerne har udviklet sig til produktionsklare hønniker i løbet af 16 – 18 uger indfanges de og flyttes vha. nogle kasser til konsumægstalden.

Flytningen foregår normalt sådan at der fyldes dyr i et antal kasser som køres til konsumægstalden og tømmes, det foregår i en rotation så hønnikerne ikke opholder sig for længe i kasserne.

Når stalden er tømt skal den rengøres igen og gøres klar til næste hold kyllinger. En rotation tager ca. 20 uger.

Æglæggestaldene.

Produktionen foregår efter alt ind – alt ud. Vilklårene for ægproduktion er fastlagt i Bekendtgørelse 533, til beskyttelse af æglæggende høns.

Når de gamle høns er sat ud, starter rengøringen og vedligeholdelsen af anlægget. Det vurderes ud fra tidligere produktions- og veterinære forhold hvorvidt der kræves en grundigere rengøring af hele stalden med vand. Gødningsbånd og gødningstransport rengøres dog altid. Rengøring af staldrum og inventar kan også ske med trykluft. Rengøringen omfatter også udendørs arealer ved porte og døre, ligesom udvendige dele af ventilationen også skal rengøres. Forrum og silo til den enkelte stald rengøres også ved holdskifte. Fælles ægpakkerum, kølerum m.m. rengøres dagligt. Rengøringen og vedligehold afsluttes med en desinfektion, hvorefter stalden står tom i en periode. Før indsætning af nye hønniker gennemskyldes vandsystem, foder- og ventilationsanlæg afprøves og stalden tempereres.

Skrabearealet tilføres den nødvendige mængde skrabemateriale i form af sand, halm og strøelse.

Dagligt tilsyn

Bedriften og produktionen har en opbygning, der gør det nemt at føre tilsyn med dyr og produktionsanlæg hver dag. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt, og såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service.

Det daglige arbejde består i tilsyn med dyr og anlæg. Det skal sikres, at der tilføres den ønskede mængde foder og vand, ligesom klima skal være optimal for dyrene. Døde dyr fjernes dagligt og æggetransporten overvåges. En gang daglig indsamles æggene, tidspunktet afpasses så flest mulige æg indsamles og sættes på køl samme dag de er lagt.

Pakkerum rengøres hver dag efter pakning af æg. Kølerum rengøres ca. en gang om ugen. Gødningsbåndene tømmes 3 gange om ugen.”

Vurdering

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

Vi betragter det som BAT at registrere forbruget af vand, energi, foder, pesticider, handelsgødning mv. for at få et overblik over forbruget, og derved kunne sætte ind hvis det vurderes, at der er et overforbrug.

Ved at udarbejde gødningsplaner og gødningsregnskab, forsøges det at opnå den størst mulige udnyttelse af næringsstofferne i gødningen. Krav om udarbejdelse af gødningsregnskab er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Der vil blive stillet vilkår for en række af ovenstående forhold, se de respektive afsnit.

5.1.7 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Næstved Kommune, at ejendommen lever op til de lovgældende krav om BAT.

5.2 Ammoniaktab fra staldanlæg

I henhold til ansøgningen er den samlede emission fra anlæggene (stald og lager) 7.765 kg N/år. I forhold til nudriften svarer dette til en reduktion på 5.482 kg N/år. I ansøgningssystemet er det beregnet, at det generelle krav om reduktion af ammoniak er overholdt ved en ammoniakemission på 16.923 kg N/år.

I henhold til ovenstående afsnit om BAT har vi vurderet, at den maksimale ammoniakemission fra stalde og lagre på ejendommen maksimalt må være 8.773 kg NH₃-N/år.

Vurdering

Den ansøgte udvidelse overholder både de generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stalde og lagre i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, samt det krav om anvendelse af BAT som fremgår af ovenstående afsnit.

Da ansøgningen er fremsendt i 2012 er det generelle krav om reduktion i ammoniakemissionen på 30 % i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 for den del af udvidelsen, der finder sted i nye og renoverede stalde. Udegående husdyr friholdes for ammoniakreduktionskravet i den periode, hvor dyrene er udegående. Der er intet reduktionskrav for produktioner i eksisterende stalde, der ikke gennemgår renovering i forbindelse med udvidelsen.

5.3 Påvirkning af sårbar natur og sårbare arter

5.3.1 Naturområder beskyttet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven

Efter ændringen af husdyrgodkendelsesloven i april 2011, blev lovens § 7 ændret, således den ammoniakfølsomme natur blev opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i Næstved kommune er beliggende godt 1½ km nordøst for anlægget på Råsøvej 6 (kort 1). Det er Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose".

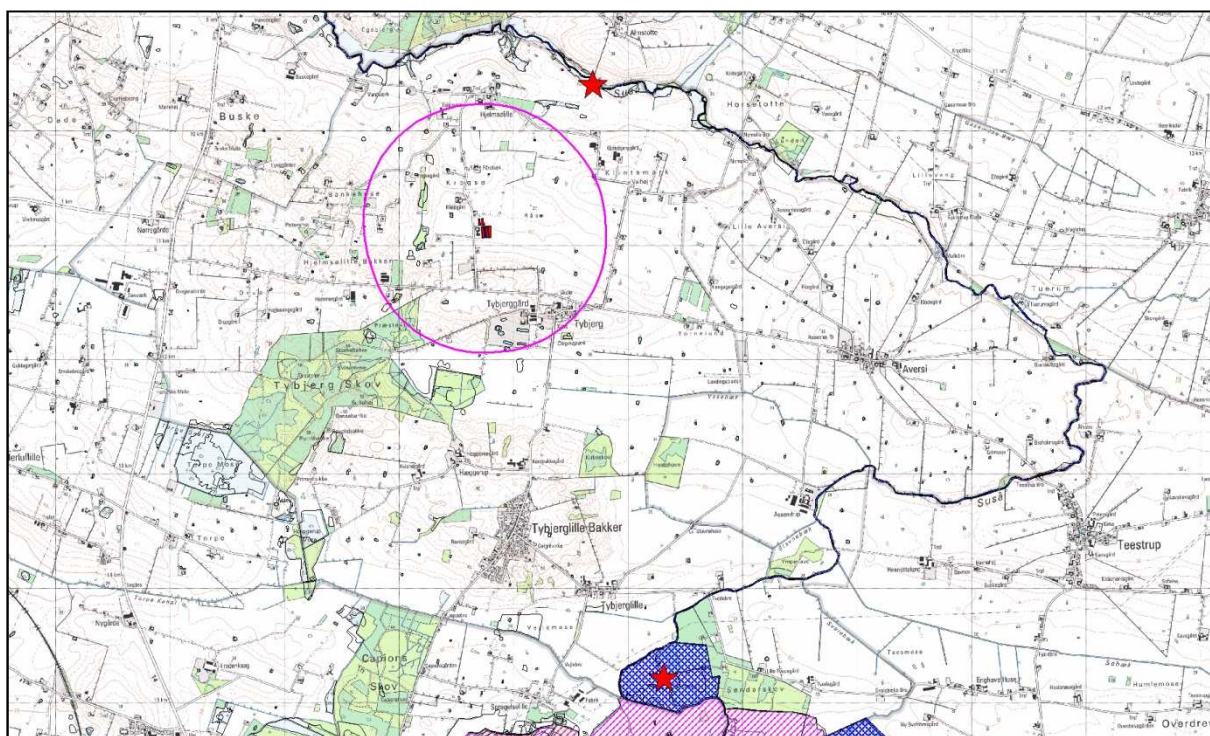
Her findes Susåen, der er på udpegningsgrundlaget og kortlagt som habitatnaturtype "vandløb med vandplanter", typekode 3260. Endvidere er der på nærliggende strækninger stikprøvevis kortlagt "urtebræmmer langs vandløb", typekode 6430

Næst nærmeste kategori 1-natur er Sønderkov Overdrev ved Spragelselille ca. 4 km sydøst for anlægget. Her er der kortlagt bl.a. kalkoverdrev, der er ligeledes er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Udpegningsgrundlaget for arter og naturtyper for beskyttelsesområderne er gengivet i Bilag 1.2, og områderne er beskrevet i basisanalyser /22/ og Natura 2000-planen /20, 21/.

Den samlede emission af kvælstof (N) fra ammoniak er i ansøgningssystemet beregnet til 7.765 N/år, hvilket er en forbedring i forhold til nudriften, der er 13.246,94 kg N/år. Der er således ingen mer-emission forbundet med det ansøgte projekt.

Den totale ammoniak deposition er beregnet til hhv. 0,2 og 0,0 kg N/ha/år for Susåen og Sønderskov Overdrev.

Kort 1. Beliggenhed af Natura 2000-område nr. 163, "Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose" og kategori 2-naturområder i forhold til anlægget på Råsøvej 6, der er vist omgivet af 1000 m buffer. Målepunkter for total-deposition fra anlægget ved Suså (mod nord) og Sønderskov Overdrev er vist med rød stjerne.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens⁴ § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år

Nærmeste kategori 2-natur er før omtalte Sønderskov Overdrev ved Spragelselille ca. 4 km sydøst for anlægget. Her findes et større sammenhængende overdrev med bl.a. kalkoverdrev. Den totale ammoniakdeposition fra anlægget er beregnet til 0,0 kg N/ha/år på nævnte kategori 2-overdrev.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

⁴ LBK nr. nr. 933 af 24.09.2009 om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven)

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 10.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Klit	10-25 (klit 10-20; fugtige klitlavninger 10-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Fersk eng	15-25
Strandeng	30-40
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Tabel 10. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens" bilag 3.

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 13,2 kg N/ha/år i Næstved Kommune jf. data fra DMU 2010.

Indenfor 1000 meter fra anlægget på Råsøvej 6 findes ca. 30 § 3-områder, der langt overvejende er mindre søer og vandhuller. Endvidere findes ca. 800 meter sydvest for anlægget et skovområde, der er mere end 200 år gammelt og muligvis kan kategoriseres som kvælstoffølsom.

Vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1-natur (Susåen) er 0,2 kg N/ha/år, og nævnte habitatnaturtyper samtidigt ikke er kvælstofbegrænsede /1/ og da øvrig kategori 1-natur (Sønderskov Overdrev) samt kategori 2-natur ikke udsættes for nogen total-deposition fra projektet, vurderer kommunen, at projektet på Råsøvej 6 ikke påvirker disse naturtyper, og at beskyttelseskravet til disse naturtyper er overholdt.

Kategori 3-natur

Da der ikke er nogen meremission forbundet med projektet er der ikke foretaget besigtigelse af kategori 3-naturområderne. Udvidelsen af produktionen på Råsøvej 6 kan derfor ikke påvirke naturområdernes tilstand gennem mer-deposition af kvælstof.

5.3.2 Natura 2000-områder

EU har en overordnet målsætning om at stoppe forringelser af biodiversiteten senest i 2010. Ét af de vigtigste midler til at opfylde denne målsætning er de såkaldte Natura 2000-direktiver (Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv).

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også Ramsar-områderne. Der er 254 Habitat-, 113 Fuglebeskyttelses- og 27 Ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Råsøvej 6 er område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. Natura 2000-området udgøres af 3 habitatområde og 2 fuglebeskyttelsesområde. Udpegningsgrundlaget fremgår af Bilag 1.1 og de beskyttelsesområdet er nøjere beskrevet i Basisanalysen /22/ og Natura 2000-planen /20, 21/. Natura 2000-området strækker sig langs Susåen fra lidt vest for Rønnede til Næstved. På en stor del af strækningen er det dog kun selve åløbet, der er udpeget. I områdets østlige del er et sammenhængende område mellem Holmegårds Mose, Gammellung, Tuerne og Porsmose udpeget som fuglebeskyttelses- og habitatområder. Mod vest er Tystrup-Bavelse Sø det dominerende landskabelement omfattet af Natura 2000. Slagmosen og naturskoven Rådmandshave ved Næstved i den sydlige del er udpeget som habitatområde.

Suså er Sjællands største vandløb, og er levested for internationalt beskyttelseskrævende arter som pignomerling, bæklampret og tykskallet malermusling. Åen løber igennem et afvekslende morænelandskab med Tystrup-Bavelse Sø, som er ynglested for arter som havørn og isfugl. Den østlige del af Natura 2000-området rummer et mosekompleks med internationalt vigtige naturtyper som aktiv højmoser, hængesæk, tidvis våd eng, avneknippemose og skovbevokset tørvemose. Holmegårds Mose er Østdanmarks vigtigste højmoser, selv om den er reduceret voldsomt i forhold til sin oprindelige størrelse. Den er levested for en række plante- og dyrearter af national og regional betydning. Engsnarre og rørhøg er beskyttelseskrævende ynglefugle knyttet til mosekomplekset, og rastende arter som sangsvane og sædgås forekommer i internationalt betydelige antal. Sydligst i Natura 2000-området findes Slagmosen med rigkær og indslag af den sjældne naturtype indlandssalteng.

Derudover er der flere steder i området vigtige forekomster af skovnaturtyper, hvor bøgeskov på muldbund er dominerende, og hvor aske- og elleskov udgør vigtige skovarealer tættest på sø og å. Rundt om Tystrup Sø findes flere kilder og væld, især i Frederikskilde Skov i nord. Flere skove i området er udlagt til naturskov uden drift.

Afstanden fra stald og lager på Råsøvej 6 til habitatområdet er ca. 1½ km, se Tabel 11 og Kort 1. Her findes er kortlagt habitatnaturtyperne "vandløb med vandplanter", typekode 3260. Ligeledes findes sandsynligvis habitatnaturtypen "urtebræmmer langs vandløb", typekode 6430.

Natura 2000-område	163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose
<ul style="list-style-type: none"> • Habitatområder 	H145, Holmegårds Mose H146, Rådmandshaven H194, Suså med Tystrup Bavelse Sø og Slagmosen
<ul style="list-style-type: none"> • Fuglebeskyttelsesområder 	F91, Holmegårds Mose, Gammellun6, Tuerne og Porsmose F93, Tystrup Bavelse Sø

Tabel 11. Nærmeste internationale naturbeskyttelsesområder i Næstved kommune i forhold til anlægget på Råsøvej 6.

Vurdering

Fra anlægget på Råsøvej 6 er der som nævnt en årlig total emission på godt 13.000 kg N, men ikke nogen meremission. Den totale ammoniak deposition er beregnet til 0,2 kg N/ha/år for den nærmest beliggende del af Natura 2000-området.

Der er ikke fastlagt nogen tålegrænse for vandløbet Susåen med habitatnaturtype 3260 /1/. For habitatnaturtypen "urtebræmmer langs vandløb" (typekode 6430) er tålegrænsen er der ligeledes heller ikke fastsat nogen tålegrænse /1/. Naturtyperne er ikke kvælstofbegrænsede.

Da ydermere belastningen er mindre end 0,7 kg N/ha/år, vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget på Råsøvej 6 ikke vil forringe bevaringsstatus.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 163 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Råsøvej 6 beliggende udenfor Natura2000-området ikke kræver, at der i forhold til påvirkninger fra anlægget udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

5.3.3 Bilag IV-arter og andre beskyttede eller fredede arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Næstved Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet ca. 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV.

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

For en mulig påvirkning af levesteder for Bilag IV-arter og tilstandsændring i § 3-naturområder er vurderingen, at naturområdet skal påvirkes af en årlig merbelastning større end 1 kg N/ha/år /16/.

Da der ikke er forbundet nogen mer-emission og dermed ej heller nogen mer-belastning med projektet er der ikke foretaget besigtigelse af de ca. 30 § 3-naturområder (langt overvejende vandhuller) og aktueller/potentielle levesteder for Bilag IV-padder.

I området findes med stor sandsynlighed en række flagermus-arter i området. De almindeligste og mest sandsynlige arter i Næstved Kommune er vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus og dværgflagermus. Desuden findes sandsynligvis Bilag IV-padderne Springfrø og Stor Vandsalamander og måske Spidssnudet Frø.

Vurdering

Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der kan ved projektet ikke ske nogen mer-deposition af kvælstof på § 3-natur eller levesteder for Bilag IV-padder, og det er derfor kommunens vurdering, at levesteder for Bilag IV-padder og § 3-beskyttet natur ikke påvirkes af projektet.

Hvad angår forekomsten af Flagermus i området, vurdere Næstved kommune, at da der ikke sker ændringer af bygningsmassen vil der ikke ske påvirkning af raste- eller yngleområder for flagermus.

5.4 Lugt

Afstanden fra staldanlæg og til nærmest bolig/boligområder er i ansøgningen angivet til følgende:

Områdetype	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	389 m	-	-	-	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	269 m	-	-	-	Ja
Enkelt bolig	Ny	133 m	78 m	78 m	101 m	Ja

Tabel 12. Lugtgeneafstande beregnet i ansøgningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrænse, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Den vægtede gennemsnitsafstand kan ikke angives på et kort, men er en

beregnet afstand, som skal være større end den beregnede korrigeret/ukorrigeret geneafstand, for at lugtgenekriteriet er overholdt.

Der forefindes ikke større husdyrbrug (> 75 DE) i området, og der er derfor ikke tale om at der kan opstå en kumulativ effekt.

Vurdering

Lugtgenekriteriet til nærmeste område udlagt med byzone, Tybjerglille Bakker, er overholdt. Geneafstanden er i henhold til tabel 12 på 389 m, og afstanden til Tybjerglille Bakker er ca. 2,15 m.

Der er ligeledes god afstand til den nærmeste samlet bebyggelse som er landsbyen Tybjerg, hvor Tybjerg Bygade 1 udløser samlet bebyggelse. Geneafstanden er på 269 m og den aktuelle gennemsnits afstand er på ca. 1.050 m.

Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Råsøvej 8, som ejes af ansøger. Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt, og som ikke ejes af ansøger er Råsøvej 10. Den vægtede gennemsnitsafstand fra ansøgte produktion til denne ejendom er i ansøgningssystemet angivet til 101 m., mens den korrigerede geneafstand er beregnet til 78 m.

Ansøgningssystemets beregninger viser således, at husdyrgodkendelseslovens lugtgenekrav er overholdt. Der stilles dog følgende vilkår.

Vilkår

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Såfremt Næstved Kommune skønner, at lugt fra bedriften giver anledning til væsentlige lugtgener, skal ejendommen for egen regning lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og i værksætte foranstaltninger, således at lugtgenerne formindskes. Foranstaltningerne skal aftales med Næstved Kommune.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således at ejendommen ikke giver anledning til lugtgener, som efter Næstved Kommunes vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Der skal således til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder tørhed af foderarealernes bund, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.
- Fordelingen af dyr og dyretyper i staldanlæggene skal stemme overens med oplysningerne i ansøgningen.

5.5 Transport

I ansøgningen er det beskrevet, at før udvidelsen var der årligt ca. 350 transporter og efter udvidelsen vil der årligt være ca. 390 transporter. Se tabel 13.

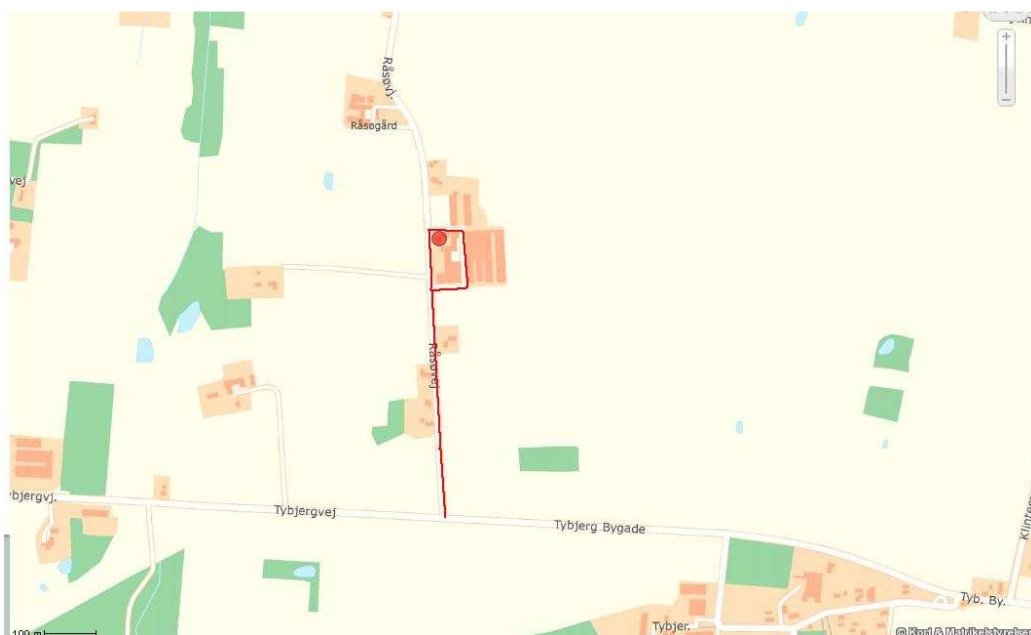
Transporter	Før udvidelse (Antal)	Efter udvidelse (Antal)	Bemærkning
Kyllinger til ejendommen	3	3	Produktionen foregår efter alt ind/alt ud
Døde høns til ejendommen	1	1	
Døde dyr	52	52	DAKA afhenter fra lukket container ca. 1 gang/uge
Foder	104	104	Leveret 2 gang/uge

Brændstof	8	8	Opvarmning af fjerkræstaldene
Husdyrgødning lastbil	46	80	2.245 t/år (gødning+dybstrøelse)
Øvrige	20	20	
Afhentning af æg	121	121	Afhentning hver 3. dag.
Transporter i alt	353	388	

Tabel 13. Transporter på ejendommen før og efter udvidelsen.

Der er 3 private indkørsler til ejendommen fra Råsøvej.

Tung transport til og fra ejendommen kan ske fra tidlig morgen til sen aften. Der tilstræbes dog at det sker i tidsrummet 5.00 til 20.00, og ikke på søndage og helligdage.

Figur 1. Kort med kørselsruter

Eksterne transporter til ejendommen kommer hovedsageligt fra Tybjergvej og op ad Råsøvej, se figur 1.

Vurdering

Kørslerne til og fra ejendommen stiger fra ca. 350 til ca. 390 transport, dvs. antallet af transport øges med ca. 40 stk. årligt. Det er oplyst, at transporterne primært foregår via Tybjergvej, som er en mindre landevej. På Råsøvej skal transporterne køre ca. 450 m, hvor de passerer 4 boliger inden de fra syd når hen til Råsøvej 6.

Kommunen kan ikke regulere transportrute på offentlig vej, herunder bestemme hvilken rute, der skal køres ad.

Vilkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Der er ikke tilknyttet udbringningsarealer til ejendommen.

Det vurderes på den baggrund, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med transport, der kan reguleres i denne miljøgodkendelse. Derfor stilles der ikke vilkår til transporter til og fra ejendommen.

5.6 Støj

Støjklider oplyst i ansøgning fremgår af tabel 14.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg (undertryk):			
- Hønnike 1	8 udsug i tagryg 20 indsugsventiler/side	Årstidsafhængig	Computerstyret, så det kører mindst muligt
- Hønnike 2	8 udsug i tagryg 20 indsugsventiler/side	Årstidsafhængig	Computerstyret, så det kører mindst muligt
- Hus 1	8 udsug i tagryg 25 indsugsventiler/side	Årstidsafhængig	Computerstyret, så det kører mindst muligt
- Hus 2	10 udsug i tagryg 30 indsugsventiler/side	Årstidsafhængig	Computerstyret, så det kører mindst muligt
- Hus 3	9 udsug i tagryg 2 indsug i SØ+ 2 i N	Årstidsafhængig	Computerstyret, så det kører mindst muligt
Stalde og dyr	De fleste lukkede huse	Evt. ude fra 9.30- solnedgang	Larmer ikke af betydning
Foderanlæg		2 gange/uge i 15 min	Kun den snegl der leder foderet ind i huset støjer, men begrænset
Levering og indblæsning af foder	Ved siloer	2 x 1 time	
Kørsel med maskiner:			
- Strøelse ind	teleskoplæsser	1 gang/uge	
- Dybstrøelse ud		1 gang/år	
Ægpakkeri	Lukket bygning		Ingen støj
Afhentning af æg		15 min ca. 2/uge	

Tabel 14. Beskrivelse af støjklider på ejendommen.

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA)

Ansøger oplyser at:

”De væsentligste stationære støjklider fra bedriften er ventilationsanlæg og indblæsning af foder.

Ventilationen er frekvensstyret og tilkoblet automatisk styringsenhed, der sikrer mod overventilation af staldene. Ventilationsbehovet er meget afhængigt af udendørs temperatur – og for hønnikernes vedkommende – dyrenes vægt. Driftstid for ventilation vil derfor variere hen over året. I hønnikestaldene indsættes de daggamle kyllinger ved en temperatur på 35 grader celsius, hvorefter temperaturen gradvist sænkes til 20 grader celsius hen over den første måned. I æglæggestaldene holdes konstant en temperatur på 20 grader celsius

Der leveres foder til ejendommen to gange om ugen. Indblæsning af foder i siloer tager cirka en time pr. gang.

De væsentligste periodiske støjkloder er til- og frakørsel af foder, dyr og husdyrgødning. Transport af foder, dyr og husdyrgødning foregår så vidt mulig indenfor normal arbejdstid på hverdage. Der vil være en øget antal transporter af gødning fra ejendommen efter udvidelsen, men der forventes ikke en væsentlig forøget støjpåvirkning fra bedriften efter udvidelsen.”

Vurdering

Ved vurdering af støj fra ejendommen, vurderes der på støj fra fast tekniske installationer som f.eks. foderblander, pumper, kompressor m.v., og der vurderes på den interne og eksterne transport. Blanding af foder er noget der kan støje en del, og her skal opmærksomheden henledes på, at foderblanderen skal kunne overholde ovennævnte støjgrænser. Tilsvarende gælder ved indblæsning af foder i fodersiloer.

Til hver hønsestald er der to tilhørende fodersiloer, mens der er tilknyttet en fodersilo til hver hønnikestald. Der opføres ikke nye fodersiloer i forbindelse med udvidelsen, men de eksisterende siloer må formodes at skulle fyldes hyppigere end i ansøgt drift. Afhentning af døde dyr, æg og gødning foregår på samme sted, som i nuværende produktion.

For at mindske eventuelle støjgener stilles der vilkår om, at transport til og fra ejendommen så vidt muligt skal foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 – 18.00.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ”ekstern støj fra virksomheder” anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Der stilles i godkendelsen vilkår om, at en beregning / måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Næstved Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Husdyrbrugets samlede støjbidrag til omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Periode	Referencetidsrum	Værdi dB (A)
Mandag – fredag kl. 7-18	8 timer	55
Lørdag kl. 7-14	7 timer	55
Lørdag kl. 14-18	4 timer	45
Søn- og helligdag kl. 7-18	8 timer	45
Alle dage kl. 18-22	1 time	45
Alle dage kl. 22-7	½ time	40

Støjbidraget måles som det ækvivalente, konstante og korrigerede støjniveau i dB(A). Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A).

- Hvis vi vurderer, at der er behov for det, f.eks. ved begrundede klager over støj, skal virksomheden for egen regning dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Dokumentationen skal være i form af en akkrediteret/certificeret støjmåling eller beregning, som overholder Miljøstyrelsens vejledninger på området og udføres som efter

retningslinjerne: – Miljømåling, ekstern støj. En sådan dokumentation kan højst kræves 1 gang årligt. Eventuelle måle- eller beregningspunkter skal inden udførslen aftales med tilsynsmyndigheden.

- Transport til og fra ejendommen skal så vidt muligt foretages på hverdage mandag til fredag fra kl. 7.00 - 18.00.
- Defekte og støjende anlæg, pumper, kompressorer og lignende skal straks udbedres eller udskiftes.
- Der må ikke forekomme unødigt tomgangskørsel på ejendommen.

5.7 Støv

Ansøger oplyser, at der i forbindelse med transporter til og fra ejendommen kan opstå støvgener i lokalområdet. Derudover forekommer der ikke støvgener.

Vurdering

Vi vurderer, at der kan forekomme støvgener ved indblæsning af foder i fodersilo, samt ved transporter til og fra ejendommen. Hønsstald med gødningsrum ligger i et lukket, tæt hus, som vurderes ikke at give anledning til væsentlige støvgener. Hønsegården kan også give anledning til støv, såfremt vegetationen er sparsom. Vi vurderer dog, at risikoen for støvgener ved nabobeboelser er meget begrænset, da afstanden hertil er relativ stor. Endvidere skal hønsegården jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsen være bevokset med en afgrøde der kan udnytte de næringsstoffer der afsættes på arealet.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Driften af ejendommen må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

5.8 Lys

Af ansøgningen fremgår, at der ikke er lysplader i taget og ingen vinduer i staldene, hvorfor der ikke forventes en fjernvirkning af staldlys. Udendørs er der belysning, som tændes efter behov.

Der er således ingen fjerneffekt af belysningen på ejendommen.

Vurdering

Vi vurderer, at lys i staldene ikke vil virke generende for naboer og omkringboende, idet der ikke er vinduer i staldene.

Lys kan også være til gene for trafikken, f.eks. ved anvendelse af spotlys, der peger ud mod vejbanen. Af situationsplanen ses det, at der er flere udendørs lyskilder på den vestlige side af ejendommens staldbygninger. Denne side vender ud mod Råsøvej, hvor vegetation dog udgør nogen afskærmning.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Udendørs pladsbelysning skal forsynes med bevægelsessensorer, der sikrer, at lyset kun er tændt i op til 30 minutter ad gangen.

- Husdyrbruget må ikke medføre lysgener uden for ejendommens areal, der efter vores vurdering er væsentlige. Hvis der opstår væsentlige lysgener, skal der foretages tiltag til nedbringelse af genen.

5.9 Kemikalier

Følgende er oplyst om opbevaring af kemikalier på ejendommen:

Olie- og dieseltanke:

Der er en 4.000 l olietank placeret på nordsiden af hus 14. Dieselloletanke er placeret i hus 12 (5.900 l tank til diesellole og 2.500 l tank til traktordiesel). Bygningen fungerer som lager og værksted og ligger længst mod syd-vest.

Kemikalier:

Der er ingen markdrift tilhørende anlægget og derfor ingen markkemikalier opmagasineret. Desinfektionsmidler (Aldekol) og plantebeskyttelse til renholdelse af arealer ved driftsbygninger (glyphosat) opbevares i separat, aflåst rum, i samme bygning som tank med diesellole (nordlig ende af bygning 12, se situationsplan).

Vurdering

Pesticiderne og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. at der ikke må kunne opstå risiko for forurening af jord og undergrund, hvis der spildes eller en dunk lækker.

Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskiller. Derved kan evt. spild opsamles, og der forekommer ikke risiko for forurening af jord, overfladevand eller undergrund. Tankene skal opstilles med god afstand til tagnedløb, og placeres hvor der ikke er risiko for at de bliver påkørt.

Vask af sprøjteudstyr reguleres af bekendtgørelse nr. 1355 af 14.12.2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Bl.a. må der ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Tankning af diesel skal ske fra en plads med fast og tæt bund eller på et underlag hvorfra der er afløb til olie/benzinudskiller.
- Tank til opbevaring af diesellole skal være placeret på fast og tæt bund, og med god afstand til afløb til dræn.
- Pesticider og øvrige kemikalier skal opbevares miljømæssigt forsvarligt, dvs. på et fast og tæt underlag, uden afløb i nærheden, og således at indholdet af den største beholder kan tilbageholdes og opsamles.

5.10 Affald

Affaldet fra ægproduktionen kan inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepærer, spraydåser, spildolie, pesticidrester, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr.
- Forbrændingsegnet affald (halmballesnor, papirsække).
- Deponeringsegnet affald (asbestholdige byggemateriale).

Mængden af de enkelte affaldstyper fremgår af ansøgningens bilag.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i lukkede containere indtil afhentning til DAKA. Døde dyr hentes en gang om ugen eller efter behov. På transportbilag er angivet placering af døde dyr.

Fast affald

Al fast affald opbevares i container og afhentes hver 14. dag af privat firma.

Olie og kemikalieaffald

Brugte kanyler samt tomme medicinflasker fra veterinærmedicin afleveres til genbrugsplads som farligt affald.

Vurdering

Opbevaring af døde dyr reguleres efter bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr, nr. 558 af 01.06.2011.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- Affald skal jævnlige bortskaffes fra ejendommen, og farligt affald skal opbevares miljømæssigt forsvarligt.
- Beholdere med spildolie skal opstilles på en tæt opsamlingsbakke egnet til formålet, og som kan indeholde volumen af den største beholder.
- Hvis spildolie opbevares i en olietank, skal tanken sløjfes efter de samme sløjfningsterminer, som tanke omfattet af den til enhver tid gældende olietanksbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines). Tanken skal opstilles på et tæt underlag, og der skal være påmonteret skilt på tanken, hvor fabrikationsår fremgår.

5.11 Skadedyr

Der foretages systematisk bekæmpelse af skadedyr. Områder ved stalde og fodersiloer holdes rene og ryddelige og der efterlades ikke foderrester mv. som kan tiltrække skadedyr.

Beskrivelse af gener fra fluer

Der anvendes melbiller til biologisk bekæmpelse af fluer i æglægger- og hønnikestaldene.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Der er opsat rottekasser ved driftsbygninger. Ejendommen er tilmeldt rottebekæmpelsesordning hos ISS, som inkluderer jævnlige konsulentbesøg.

Vurdering

For at undgå tilhold af rotter og fluer er det vigtigt at ejendommen holdes i en renlig og ryddelig stand.

Særligt med hensyn til fluer er det i sommerhalvåret vigtigt, at være opmærksom på hygiejnen i stalden.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at,

- For at undgå fluegener for de omkringboende, skal ejendommen foretage en effektiv fluebekæmpelse, der som et minimum er i overensstemmelse med de seneste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- Hele ejendommen og dens omgivelser skal holdes i en renlig og ryddelig stand og opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.)

5.12 Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødning og foderrester blive fjernet, og blive leveret til det tyske handelsfirma. Stalde vil blive rengjort og desinficeret. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Næstved Kommune. Restindholdet i olietank fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes.

Ændringer i ejerforhold af produktionen og ejendommen, som vil medføre overdragelse af ansvarlighed for driften og dyrene samt vedligeholdelse af ejendommen, vil blive meddelt til tilsynsmyndigheden.

Vurdering

Ud over at beholdere skal tømmes og foderrester skal fjernes, stiller vi også vilkår om at staldene skal rengøres, og at øvrige affald skal bortskaffes

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om, at

- Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Gødningsopbevaringsanlæg skal tømmes. Stoffer der kan forurene jord, undergrund og overfladevand, samt affald skal bortskaffes efter gældende regler.

6. Driftsforstyrrelser og uheld

Ansøger har oplyst følgende om driftsforstyrrelser og uheld:

Redegørelse for mulige uheld

Der er tale om en produktion, med en meget begrænset risiko for uheld, der kan medfører konsekvenser for miljøet. Da der er tale om fastgødning fra produktionen, er der ingen fare for afstrømning. Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften: ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, uheld ved transport eller lagring af husdyrgødning.

Minimering af risiko for uheld

Der er etableret en alarm på ventilationsanlægget således, at der i forbindelse med driftsstop bliver iværksat nødventilation i anlæggene. Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget bliver alarmen aktiveret. Det tilstræbes at opbevare, transportere husdyrgødningen uden spild undervejs. Et eventuelt spild vil efterfølgende blive fjernet.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Forkert foder bliver udskiftet så snart, der er kendskab til fejlløse leverance. Ventilations- og foderanlægget vil blive tilset umiddelbart efter, at alarm for driftsstop er modtaget. Evt. spild af husdyrgødning bliver opsamlet, og der gøres tiltag så videre spredning stoppes. Ved større uheld ringes 114 og miljømyndighederne kontaktes efterfølgende.

Vurdering

Det er vores vurdering, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden og hans medarbejdere, såfremt der sker uheld, både med hensyn til oliespild og større hændelser som brand, hærværk o.l. Der er i Miljøstyrelsens vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug et eksempel på en beredskabsplan, <http://www2.mst.dk/Wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>.

Ved evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser, skal der ringes til tlf. 114.

Ved overholdelse af nedenstående vilkår vurderer vi, at husdyrbruget gør en optimal indsats for at minimere risikoen for gener og forurening i tilfælde af driftsforstyrrelser og uheld.

Vilkår

Der vil blive følgende vilkår om at,

- Ejendommen skal udarbejde en beredskabsplan i forbindelse med at godkendelsen tages i brug. Beredskabsplanen skal hele tiden holdes ajour og være nemt tilgængelig. Alle medarbejdere skal være bekendt med planen og den skal opsættes et centralt sted på ejendommen. Hvis der er udenlandske medarbejdere på ejendommen, skal beredskabsplanen forefindes i form af skitser og billeder.
- Beredskabsplanen skal som et minimum indeholde 1) oplysninger om procedurer, der beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe uheldet og begrænse udbredelsen, 2) oplysninger om hvilke personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan, 3) kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m., 4) en opgørelse over materiel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Den endelige beredskabsplan inkl. kortbilag skal fremsendes i kopi til kommunen, senest 3 måneder efter at godkendelsen er taget i brug.

7. Egenkontrol

I ansøgningen er det anført at:

- Der benyttes en staldtavle og logbog i tilknytning til produktionen. Daglig føres logbog over produktionsresultater, antal æg, vandforbrug, kølerumstemperatur og dødelighed opgjort pr dag. Trio Aps har ansat egen konsulent, som varetager løbende produktionskontrol på bedriften.
- I logbog noteres uregelmæssigheder i forhold til driften; ex strømsvigt, kølerumssvigt mm
- Der sker løbende vedligeholdelse af produktionsudstyr efter behov.

Vurdering

Bedriften skal til enhver tid over for Næstved Kommune kunne fremlægge dokumentation og optegnelser, der dokumenterer, at godkendelsens vilkår overholdes.

Vilkår:

Der vil blive stillet vilkår om at:

Følgende materiale skal som et minimum til enhver tid kunne forevises tilsynsmyndigheden:

- Dokumentation for produktionsniveau: f.eks. udtræk fra CHR og evt. produktionsrapporter. Dokumentationen skal opbevares i min. 3 år.
- Kvitteringer for overførte mængder husdyrgødning minimum 3 år tilbage.
- Skriftlig afsætningsaftale af min. 5 års gyldighed med modtager af husdyrgødning.
- Dokumentation vedr. foder jf. vilkår 17 og 18.
- Dokumentation for tømning af gødningsbåndene i hus 1, 2, og 3 mindst tre gange ugentligt. Tidspunktet for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) skal noteres i logbog.
- Driftsstop af gødningsbånd på mere end 2 døgn skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 8 dage.
- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer gødningsbåndets drift, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- Gødningsbåndene skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget sammen med dokumentation for udført vedligeholdelse.
- Dokumentation for ejendommens energiforbrug.
- Beredskabsplan.
- Dokumentation for bortskaffelse af miljøfarligt affald minimum 3 år tilbage.

8. Alternative løsninger og 0-alternativ

I ansøgningen er nedenstående oplyst vedr. alternativer til ansøgte produktion.

0-alternativ

Hvis der ikke sker ændringer i den nuværende drift, vil produktion af hønniker og konsumæg forsætte som hidtil. På sigt vil produktionsomfanget dog være for lille til at opretholde en rentabel drift.

Alternativer

Ansøger har overvejet en fortsat produktionen af skrabeæg i samtlige æglæggestalde, men forventer en øget efterspørgsel på konsumæg fra fritgående høns – og ønsker derfor at etablere en hønsegård til fritgående høns ved en af æglæggestaldene.

En fortsat rentabel drift af ejendommen omfatter på sigt en produktion af flere æg. Ansøger har derfor overvejet at udvide ægproduktionen ved etablering af flere æglæggehuse på bedriften, men har i stedet, af produktionsøkonomiske årsager, valgt at udvide produktionen i de eksisterende bygninger.

Vurdering

Ejendommen har som påkrævet overvejet og vurderet andre alternativer til den ansøgte produktion, og valgt den produktion, som fungerer bedst for dem.

9. Samlet vurdering

Det er Næstved Kommunes vurdering, at husdyrbruget ved overholdelse af de stillede vilkår kan foretage den ønskede udvidelse og drives uden at være til væsentlig gene for miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie.

10. Referencer

1. Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelser og etablering af større husdyrbrug, 2003 (Ammoniakmanualen) af Skov- og Naturstyrelsen (opdateret udgave, dec. 2005).
2. Danmarks Miljøundersøgelser 2009: Deposition af N komponenter 2007 – kommuner. www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/
3. GIS-temaer fra www.arealinformation.dk vedr. DEVANO-kortlagte naturtyper og levesteder, beskyttede naturtyper, § 7-naturtyper, risikoanalyser for målsatte vandløb, nitrat- og fosforklasser, nitratfølsomme indvindingsområder samt drikkevandsområder.
4. GIS-temaer fra Storstrøms Amt med fund af sjældne og rødlistede arter: planter, padder, krybdyr, pattedyr og insekter.
5. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV. www2.dmu.dk/pub/FR635.pdf
6. Habitatbeskrivelser, årgang 2005. Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet (NATURA 2000 typer). www.dmu.dk/1_Om_DMU/2_Tvaer-funk/3_fdc_bio/ta/Habitat-beskrivelser-app4b-ver102.doc
7. Oplysninger på www.vandognatur.dk
8. Oplysninger på www.naturdata.dk
9. Dansk Pattedyratlas (2007). Gyldendal. ISBN 13: 9788702055061.
10. Storstrøms Amt, 2000: Rødlistede insekter i det åbne land i 2000.
11. Storstrøms Amt, 2001: Rødlistede fugle.
12. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede padder og krybdyr i Storstrøms Amt 2006.
13. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede skovinsekter i Storstrøms Amt 2006.
14. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede mosser og laver i Storstrøms Amt 2006.
15. Storstrøms Amt, 2006: Rødlistede planter. En revision af rødlistede planter 1999.
16. Miljøministeriet 2009: MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS I SAGER OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG ("PRAKSISNOTAT", 2. UDG.) 15. december 2009. <http://www.mst.dk/NR/ronlyres/6422C493-71D4-4E2B-A023-E03AE9375087/0/Praksisnotat2udg15122009.pdf>

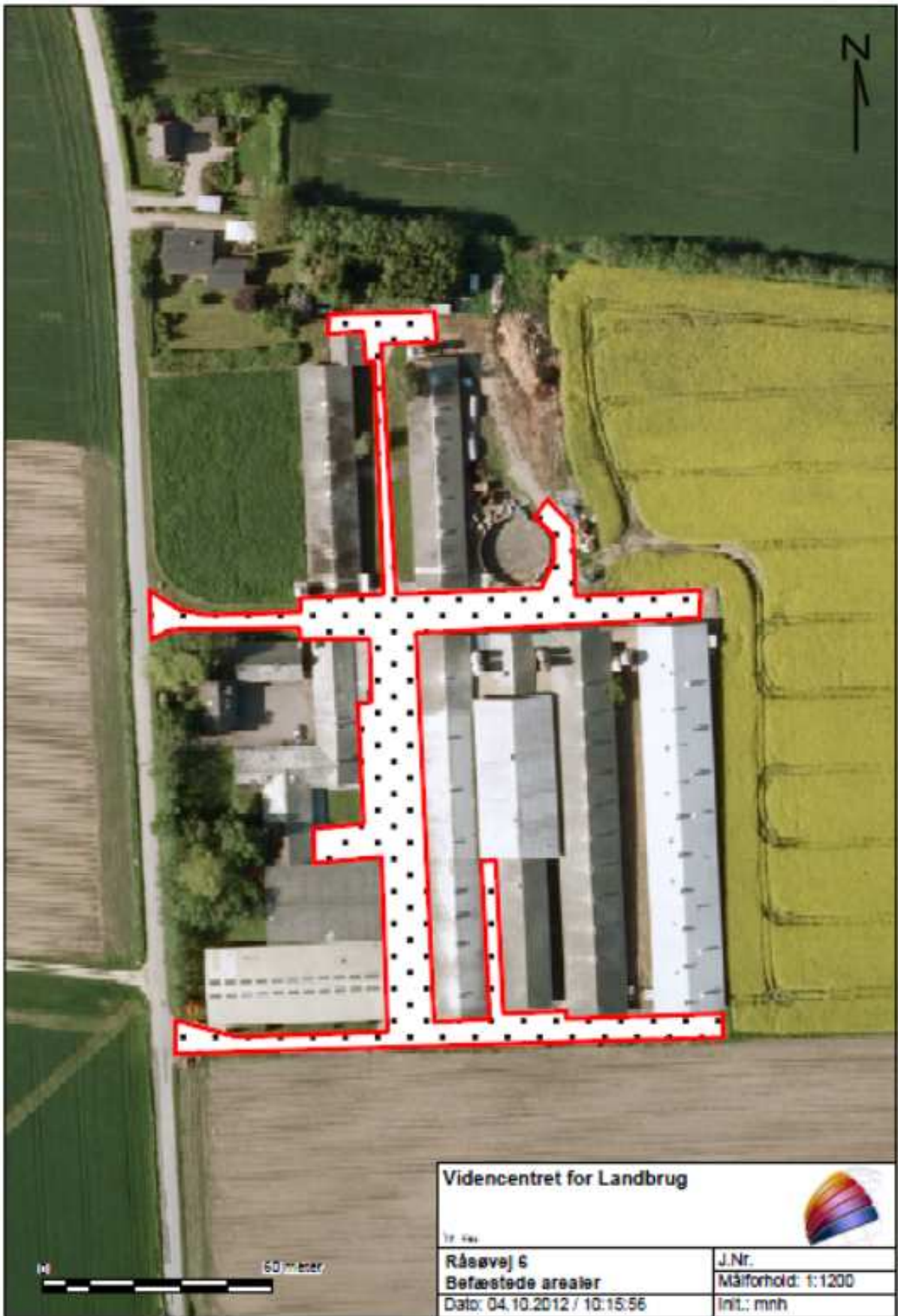
17. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om beskyttelsesniveauer m m <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/B2DB3821-C06E-4773-BA60-8B9BB932F840/0/-Notatombeskyttelsesniveaubilagtilpraksisnotat.pdf>
18. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet - Notat om påvirkning af Natura 2000-områder. <http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/C121C3AF-22DD-461E-B9EF-C48BD3556BCD/0/NotatompåvirkningafNatura2000bilagpraksisnotat.pdf>
19. Miljøministeriet 2009: Bilag til Praksisnotatet –DMUs vurdering af usikkerhed ved tærskelværdier for ammoniakfølsom natur. http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/9A721962-E178-46EC-9022-4E69901A5AC5/0/Bilag_MKNpraksisnotat_DMUtærskelværdier.pdf
20. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015 Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen og Porsmose, Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H146 og H194. Fuglebeskyttelsesområde F91 og F93. *Del 1 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose* www2.blst.dk/download/nyk/plan2011/-163plan_del1.pdf
21. Naturstyrelsen 2011: Natura 2000-plan 2009-2015. Holmegårds Mose. Del af Natura 2000-område nr. 163. Habitatområde H145 *Del 2 af 2 for Natura 2000-området Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose.* www2.blst.dk/download/nyk/plan2011/163plan.pdf
22. Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt 2006: Basisanalyse for Natura 2000-område nr. 163, Suså, Tystrup-Bavelse Sø, Slagmosen, Holmegårds Mose og Porsmose. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/2BDB8484-52A3-4E6B-B247-CEED1B9CCF3C/0/163basis_bilag.pdf

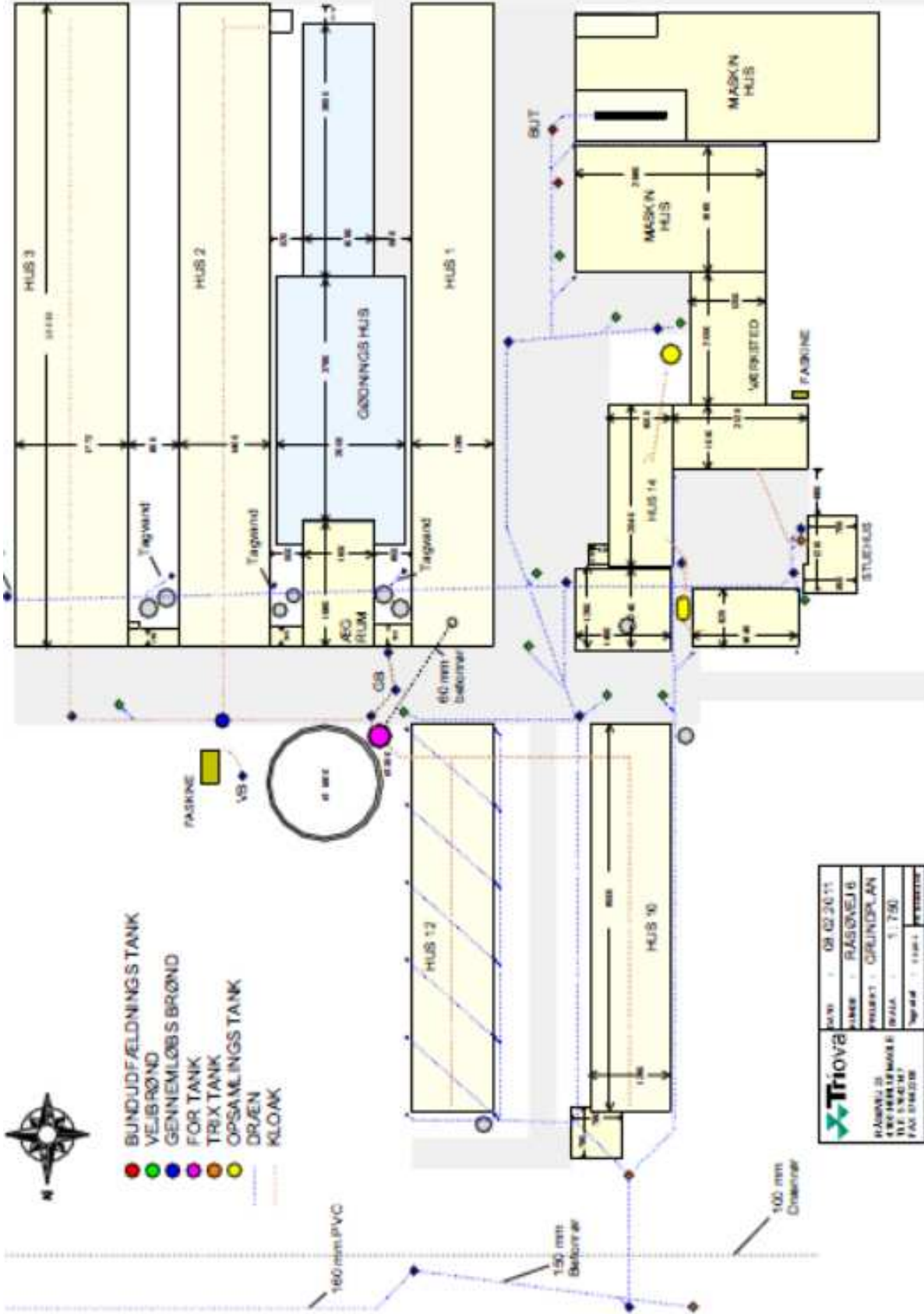
11. Bilag

- Bilag 1.1 Situationsplan, befæstede arealer og afløbsplan
- Bilag 1.2 Udpegningsgrundlag for Habitatområde H145

Bilag 1.1. Situationsplan, befæstede arealer og afløbsplan

- BUNDJDFÆLDNINGSTANK
- VÆLSRØND
- GENNEMLØBSBRØND
- FOR TANK
- TRIX TANK
- OPSAMLINGSTANK
- DRÆJEN
- KLOAK

Triova	PROJ. : 08-02-2011
ANSØG. : RÅSØVEJ 8	
PROJEKT : GRUNDPLAN	
BLÅS. : 1.1.2010	
PROJEKT : 08-02-2011	

Rå søvej

Bilag 1.2. Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 163 /21 & 22/.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde H145		
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) * Højmose (7110) Nedbrudt højmose (7120) Hængesæk (7140)	Tørvelavning (7150) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskov (91E0)
	* angiver prioriteret naturtype	
Arter:	Lys skivevandkalv Stor vandsalamander	Mygblomst

Udpegningsgrundlag for habitatområde H146		
Naturtyper:	Vandløb (3260) Bøg på muld (9130)	Ege-blandskove (9160) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl (1016)	
	* angiver prioriteret naturtype	

Udpegningsgrundlag for habitatområde H194		
Naturtyper:	* Indlandssalteng (1340) Søbred med småarter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Å-mudderbanke (3270) Kalkoverdrev *orkidéer (6210) * Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430) * Avneknippemose (7210) * Kildevæld (7220) Rigkær (7230) Bøg på mor (9110) Bøg på muld (9130) Ege-blandskove (9160) * Skovbevokset tørvemose (91D0) * Elle- og askeskove (91E0)
Arter:	Sumpvindelsnegl Tykskaliet malermusling Bæklampret	Pigsmerling Stor vandsalamander
	* angiver prioriteret naturtype	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F91		
Fugle:	Sangsvane (rastende) Rørhøg (ynglende) Enqsnarre (ynglende)	Mosehornugle (ynglende) Sædgås (rastende)

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F93		
Fugle:	Kongedorn (rastende) Havørn (ynglende) Enqsnarre (ynglende)	Isfugl (ynglende) Sædgås (rastende) Troldand (rastende)

Bilag 2

Beskrivelse og vurdering af areal til hønsefold

Råsøvej 6, 4160 Herlufmagle

Indholdsfortegnelse

1	Indledning	2
1.1	Markdata.....	2
2	Naturområder og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter	3
2	Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	3
2.1	Nitratudvaskning til overfladevand	3
2.2	Nitratudvaskning til grundvand	4
2.3	Fosforudvaskning til overfladevand og fosforfølsomme Natura 2000 områder.	4
3	Hensynet til kulturhistoriske værdier	5
4	Sammenfatning	5

1 Indledning

1.1 Markdata

Til ejendommen drives 11,7 ha, som anvendes til foldareal til de udegående høns. Det er et lovgivningsmæssigt krav, at der til hver høne skal være 4 m² ude-areal til rådighed. Hønsene har året rundt adgang til folden. Det antages, at hønsene årligt er ude i sammenlagt 1 måned. Det understeges, at arealet ikke anvendes som udbringningsareal, men udelukkende modtager den gødning, som de udegående høns afsætter.

Ansøgers konsulent har oplyst, at normen for gødning afsat ved græsning er 10 % for fjerkræ. Husdyrgodkendelse.dk kan ikke håndtere gødning afsat ved græsning, hvis der anvendes svinesædskifter som referencesædskifte. Derfor bliver man nu i husdyrgodkendelse.dk tvunget til at markere, at der er tale om en kvægbesætning i ansøgninger med udegående dyr. Dette medfører, at der bliver valgt et kvægsædskifte som referencesædskifte. I Råsøvej 6 er referencesædskiftet K2 for arealer med den pågældende jordbundstype. Ansøger har ikke valgt sædskiftetiltag. I praksis vil folden ikke blive omlagt hvert år, men vil ligge med græs. De områder, der ikke har plantedække vil blive eftersået. For at hønsene skal benytte større dele af foldarealet, bliver der plantet bæltter af poppel og pil i folden. Hønsene bevæger sig nemlig ikke ud i folden, hvis ikke der er ly i form af et plantebælte, de kan følge. Decideret omlægning af arealet vil derfor ikke være muligt.

Foldarealets placering i nitrat- og fosfor-klasser fremgår af nedenstående tabel 1. Indplacering i fosforklasserne er foretaget på baggrund af ansøgers oplysninger. Ansøgers konsulent har oplyst, at areal placeret i fosforklasse 0 ikke tidligere har modtaget husdyrgødning. Arealer placeret i fosforklasse 1 har hidtil modtaget husdyrgødning, men arealerne har ikke været tilført andre organiske gødningstyper.

Klasse	Total	N 0	N 1	N 2	N 3	Grund vand	P 0	P 1	P 2	P 3
Areal (Ha)	11,7	0	0	11,7	0	0	8,1	3,5	0,1	0,0

Tabel 1. Foldarealets placering i N- og P-klasser jf. husdyrgodkendelse.dk.

Dyretrykket i folden svarer til 13,68 DE, og belastningen på foldarealet er på 1,17 DE/ha pr. år.

Vurdering

Næstved Kommune vurderer, på baggrund af ansøgers oplysninger, at arealernes indplacering i fosforklasser er acceptabel, på trods af, at der ikke foreligger fosforanalyser. Desuden er det lagt til grund i vurderingen, at der i hønsefoldene kun tilføres husdyrgødning afsat ved græsning.

Der er ikke noget sædskifte, der afspejler de faktiske forhold i hønsefoldene. Vi vurderer, at der ikke bør være vilkår til arealernes sædskifte, idet der er tale om hønsefolde, hvorpå plantedække er reguleret under de generelle regler om plantedække i hønsefolde. Referencesædskiftet for jordtypen har det højeste udvaskningsindeks samt den laveste fraførsel af fosfor via sædskifte. Dette betyder, at ansøgningssystemets beregninger afspejler "worts-case" i forhold til udvaskning af kvælstof og fraførsel af fosfor fra foldarealerne.

Vilkår

- Foldarealerne må kun tilføres den husdyrgødning, som afsættes af hønsene i folden. Der må i øvrigt ikke tilføres andre organiske gødningstyper.

2 Naturområder og sårbare arter, herunder Bilag IV-arter

På eller ved foldarealet er der ingen naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelses-loven.

På foldarealet er der ingen åbne vandløb, og det grænser heller ikke op til åbne vandløb.

Vurdering

Der er ingen risiko for, at naturområder beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3 kan blive påvirket af den afsatte gødning fra de udegående høns.

Da der ikke er biotoper, som kan være raste- eller levested for bilag IV-arter på eller ved foldarealet, vurderer vi, at der ikke er risiko for påvirkning af bilag IV-arter fra den afsatte gødning på foldarealet.

2 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

2.1 Nitratudvaskning til overfladevand

Hønsefoldene ligger i afstrømningsområdet til Smålandsfarvandet, der er beliggende i vanddistrikt 35. Smålandsfarvandet omfatter Karrebæk Fjord, Dybsø Fjord, Avnø Fjord, Smålandsfarvandets åbne del inkl. Karrebæksminde Bugt og Den sydlige del af Smålandsfarvandet inkl. Sakskøbing Fjord.

Foldarealet er beliggende i oplandet til Karrebæk Fjord. Karrebæk Fjord er en del af Natura 2000 område nr. 169, "Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde".

Der er i oplandet til Karrebæk Fjord et fald i husdyrproduktionen på 3887 DE svarende til et fald på ca. 19 % i perioden 2007-2012. Opgørelsen over dyrehold i de forskellige oplande er baseret på data fra Det Centrale Husdyrregister og stammer fra en opgørelse fra Statsforvaltningen Nordjylland fra april 2013.

Den samlede udvaskning N-tilførsel til Karrebæk Fjord er 1364 tons N/ha.

Oplandet til Karrebæk Fjord er beliggende i Nitratklasse 2 og 3. Arealer i nitratklasse 2 og 3 er karakteriseret ved, at de afvander til meget kvælstof sårbare områder.

Karrebæk Fjord er en kystlagune, den er lavvandet og med langsom vandudskiftning og har karakter af at være et lukket bassin. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om afskæringskriterier for udvaskning af kvælstof, kan det ikke udelukkes, at en ændring i kvælstoftilførselen på mere end 1 % i forhold til den samlede belastning, vil have en synlig effekt på kystlaguners miljøtilstand /26/. Tilsvarende vil det sige, at det i dag ikke er muligt at påvise en effekt på fjordens miljøtilstand, hvis ændringen i nitratkoncentrationen er mindre end 1 %. Miljøstyrelsens vurdering bygger på en analyse fra DMU.

Foldarealet på 11,7 ha er beliggende i nitratklasse 2, se tabel 1. I nitratklasse 2 regnes med et reduktionspotentiale på 51-75 % (middelværdi 63). Et reduktionspotentiale på f.eks. 63 % betyder, at 25 % af kvælstoffet tilbageholdes i rodzonen, mens den resterende del (37 %) udvaskes til recipienterne.

Den samlede N-tilførsel til Karrebæk Fjord er 1364 tons N/ha. Der afsættes kun husdyrgødning fra græssende dyr på ejendommens 11,7 ha folde, og udvaskningen af kvælstof fra foldarealet vurderes derfor at være væsentligt mindre end en 1 % af den samlede udvaskning til oplandet. Der er derved ingen risiko for, at den ansøgte produktion vil have en skadevirkning på Karrebæk Fjord eller af naturtyper og yngle og rasteområder for arter på udpegningsgrundlaget for beskyttelsesområderne. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektet i henhold til § 7 i Habitatdirektivbekendtgørelsen, og der vil ikke blive stillet vilkår i forhold til udvaskningen af kvælstof, der rækker ud over det generelle beskyttelsesniveau.

2.2 Nitratudvaskning til grundvand

Foldarealet ligger udenfor nitratfølsomme indvindingsoplande, men i område klassificeret som "Område med særlige drikkevandsinteresser" (OSD).

Vurdering

Jævnfør GEUS er nærmeste boring egen drikkevandsboring på Råsøvej 6. Afstanden hertil fra foldarealet er ca. 100 m.

Vi vurderer, at der for beskyttelsen af grundvandet ikke er behov for at stille skærpede vilkår, der rækker ud over de generelle afstandskrav til boringer/brønde.

2.3 Fosforudvaskning til overfladevand og fosforfølsomme Natura 2000 områder

På foldarealet er der ikke åbne vandløb, og det grænser heller ikke op til åbne vandløb.

Fra foldarealet sker der via dræning af arealet afvanding til Susåen. Inden Susåen udløber i Karrebæk Fjord passerer Tystrup Bavelse søerne. Både Karrebæk Fjord og Tystrup Bavelse søerne er fosforfølsomme Natura 2000 områder.

Vurdering

Jf. beregning i ansøgningssystemet er det maksimalt tilladte P-overskud/ha/år i gennemsnit for foldarealet beregnet til 16,9 kg P/ha/år. Bedriftens fosforoverskud er beregnet til 11,0 P/ha/år, dvs. at det generelle krav til fosforoverskud er overholdt med ca. 6 P/ha/år.

Det valgte sædskifte er referencesædskiftet K2.

Foldarealet er kun på 11,7 ha, og der er ingen øvrige udbringningsarealer til ejendommen. Dvs. at fosforudvaskningen fra den ansøgte produktion er meget beskeden. Både Susåen og Tystrup Bavelse Søerne har en størrelse der gør, at fosforoverskuddet fra foldarealet ikke vil have nogen miljøpåvirkning af vandkvaliteten.

I vandløb har mængden af fosfor desuden ikke nogen større betydning for miljøtilstanden. Dårlig miljøtilstand i vandløb skyldes andre forhold end tilførslen af fosfor.

Vi vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår i forhold til beskyttelsen af søer og vandløb mod en fosforpåvirkning. I vilkår 14 er der stillet krav om, at foldarealet kontinuert har græsdække eller lignende afgrøde.

3 Hensynet til kulturhistoriske værdier

Der findes et beskyttet jord- eller stendige i skel nord for foldarealet.

Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra myndigheden.

4 Sammenfatning

Næstved Kommune vurderer sammenfattende, at driften af arealerne, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Bilag 2.1. Hønsegård

Den grønne streg angiver hønsegården der placeres på matrikel 1t ved ejendommen og derudover på matrikel 9c nord for ejendommen. Arealet udgør ca. 117.000 m².

